2667

DE

DEVOTI

1363

2-I-5

BIBLIOTECA
DEL
Rey N. Señor.

VII H 5

1363

J. Bart^e 271.

De devotione religionis

De devotione religionis et
ecclesiæ militantis

N.° 271

Incipit epistola fratris Thelofori heremite ad magnificum virum Anthonium Januen ducem clarissimum de deuocione Religionis Et ecclesie militantis

Magnifico viro ac patri et domino nio
mi v° anthonio Januen duci Clari° fr
thelofora heremita gratiam ihu v° presentem libellum pro animarum
salute ac proximi tribulacionem futurarum prouision ex prophetarum
et coronicarum floribus enucleatum tibi pre ceteris
mittendum tue laudabilis vite maxime erga Religionem
et iusticiam me fama produxit Quare si amicus fueris
dei amicum dominumque hominum ipse te faciet atque firmabit
veritas namque est iusticia rectorum fortissima tutella sunt
ac subditis rectorum iusticiam utiliore fertilitate temporis
fore sepius legi Cum in omnis potestas a deo sit subiecto
rumque meritis et demeritis tam bonorum quam ypocritharum
rectorum vita disponatur a deo luce clarius est neminem unquam
regnasse nisi quatenus dei religioni seruiuit aut populi de
licto a deo promissum exteterit volue veteres et nouas scrip
turas et omnia diuina aut ex religionis deuocione con
cessa aut eius contemptu oblata aut populi delicto a deo
regnare quandoque promissum reperies Cite quid magnus primus

nabuchodonosor Asiriorum rex postquam ordinacione dei
omnibus est dominatus ex eius superbia ac peccato septem annos
ut bos fenum comedit et ut bestia vixit quod dei
magnificencia protestatur coactus est dicens. Ego nabu
chodonosor oculos meos ad celum levavi et sensus
meus redditus est michi et altissimo benedixi iuxta
enim voluntatem facit suam tam in virtutibus celi quam
in terre habitatorum et non est qui resistat manui eius et
dicat ei quare hoc fecisti omnia opera eius vera sunt et
omnes vie eius iudicia. Considera etiam quod daniel bel
thasar regi dubitanti propter peccata perderunt regnum res
pondit dicens. O rex deus altissimus regnum et magni
ficenciam et gloriam et honorem dedit nabuchodonosor
patri tuo et propter magnificenciam quam dederat ei et uni
versi populi tribus et lingue tremebant et metuebant
eum quos volebat interficiebat et quos volebat per
cuciebat et quos volebat exaltabat et quos vole
bat humiliabat quando autem elevatum est cor eius et spiri
tus eius obfirmatus est ob eius superbiam depositus est
de solio regni sui et gloria eius ablata est et a filius ho
minum eiectus est sed et cor eius cum bestiis terre positum
et cum onagris erat habitacio eius fenum quoque bos ut co
medebat et rore celi corpus eius infectum est donec in
regno hominum et quecumque voluit sustitavit super illud tu
quoque filius eius balthasar non humiliasti cor tuum cum
stires hec omnia adversus dominatorem celi elevatus es
et vasa domus eius ablata sunt coram te et tu optima
tes tui et uxores tue concubine tue vinum bibistis

in eis deos quoque aureos et argenteos et ereos fereos
ligneosque et lapideos qui non videt nec audiunt lau
dasti porro deum qui habet flatum tuum in manu sua et
omnes vias tuas non glorificasti idcirco ab eo missus
est articulus manusque scripsit hoc quoque quod exara
tum est hec autem est scriptura que degesta est mane fares
tetel hec est interpretatio sermonis mane numeravit deus
regnum tuum et complevit tetel apprehensus es in state
ra et inventus es minus habens fares divisum
est regnum tuum et datum est persis et medis valerius
libro .i. capitulo .i. de religione et tunc etiam romanus populus
aliis dominari optans erga religionem disposuisse ut
infra prenoscitur omnia namque post religionem ponenda semper
nostra civitas duxit etiam in quibus summe potestatis cons
picui decus voluit. Qua propter non dubitaverunt sacris
imperia deservire Ita se humanorum regnum habere regimen
existimentia sed divine potentie bene atque constanter fu
issent famulata quod animi iudicium in principatorum quoque
pectoribus versatum est divina namque potentia spreta
humana consilia reprobat atque castigat Certe cambises
magni cyri regis filius et eres sponte se suo gladio
intermes ac valens imperator igne crematus contempte reli
gionis penas luere philippus magni alexandri genitor re
ligionem contra fomentes grecos vindicans gloriam ac
famam magnam atquisivit sibique in grecia et in vigenti
orbe multa dominia atquirendi causam et fundamentum
ipsa vindicta dedit qua religione spreta cirrus regnis

perdidere Juliani imperatoris apostare animam abbatis mercurio
mandato marie virginis in infernum sepeliri et theodo
rici grecorum regis animam aiohanne papa et symmato patricio
iam mortuus propter spretam religionem in ulcani ollam
proici astis viris visam certum extitit veteribus exemplis
omissis conspice karolum marcellum karoli magni ani
spreta et offensa religione loco corporis eius serpente in
eius sepulcro invento cum anima et corpore in inferno
sepultum narrant istorie cuius nepos karolus magnus
religionis zelo et contemplatione ecclesie sibi et successoribus
per successionem imperium adeptus est astam synodo su
morum pontificum electione sibi concessa quas dignitates amu
lphus et lodovicus ipsius caroli magni successores propter offe
nsas ecclesie factas cum turpi infirmitate perdiderunt hu
go zapeti rex francorum et modernorum origo regum
astis galerico audire meruit quod eius progenies perpetuo
in gallorum regno preesse quia corpus prefati sancti gallerici dictus
hugo de ecclesia sancti bertini in ipsius sancti galleriti canit. Op
tones etiam de saxonia ex religionis devotione et obsequi
is easdem gratias quibus isdem karolus est potitus sibi
et successoribus acquisivere quas gratias fredericus et
henricus de suavia eorum ottonum pronepotes et successores
ex religionis et ecclesiarum contemptu non solum dignitatis ami
serunt sed eorum clarissima progenies dei iudicio impu
bere cunradino apud neapolim consumpta designatur
et ioachim super libro sibille eritee prophetarum reperio quod deus
contra civitatem alpheam seu pisanam ianuensem episcopum su
scitaret ut ipsam alpheam ipsi ianuensi perpetuo concassa

ret propter offensas quas facturi essent alphei ecclesie mili
tanti licet populus tuus ianuensis in amiter gloriet de ipsa vito
ria quia non ipsius virtute sed dei sententia ducta victoria ianuensis
concessam prophete publice indicaverunt. lege septima li.
orosi et augustinus de civitate dei et nullum religionis compte
tore sine pugnicione aut eius servitore sine retribucione
conspicias licet divina ira ad vindictam sepius lenito proce
dat gradu prophetialis est scriptura est quod gens et regnum
que non servient ecclesie militanti solitudine vastabuntur
et multa divina vi et iniuria occupata iusticia et
religione servata sunt et divina ut plurimum labore quesita
magno vigilancie et solercie virtutisque studio exerce
ri. Et licet deus propter clericorum et populi delicta ad prius ecclesiam
conculcari permittat et attenus permisit tamen deus omnes eius
contemptores et offensores odivit odit atque puniuit deus
in mutat regna disponit tempora peccata pugnit que infir
ma mundi sunt elegit ut forciora quoque confundat. Igitur
dux preclarissime si salus anime et corporis tibi sit cara omnia po
spone religioni et ecclesie militanti et impius restauracione a
attende ecclesia certe militans atque plaga a demone per
cussa semper fuit ut fructuans aut colapsa in cismate
nunquam per se vel alterius principis secularis auxilium erecta
cognoscatur. Ultimum namque cisma precedens inter alexandrum papam
3m et fredericum imperatorem apud civitatem castellanam ianuensis
emulari cum eius magnis laudibus adeo meritis ceda
tum fuisse non ignoras. Prius autem cisma glorie et perita

et successione ate et populo tuo maxime quia in tua civitate in
cepta est materia ipsum tollendi tolli debere et populorum
fama et loca dignitate ac habilitate convenire plures lo
quuntur. In hiis autem populorum et ungarum garrulicantes des
pitias vanas populi voces non audiens quia docendus et
non sequendus populus est populi namque veritatis promptus hostis
sunt nec quis placere potest populo cui placet veritas mal
artibus acquiritur amor populi et sapiens ignorare de
bet quod populus scit et scire nescit pusilla enim oppinio
vulgum cecatur deinde facile sequitur multitudo quia nisi for
tune eadem modo et hominum favor inclinet et qui ab ori
ente imperite multitudinis dependet inter magnos vi
ros non est habendus timentique deum non occurrent
mala quia non creatura et dispensatio dei quis magis dili
git quam ille qui fecit et diligit quis autem sapientius
et fortius ordinare et regere facta postquam qui et facienda
providit et provisa profecit quapropter omnem potestatem ad omne
omnem ordinationem ab ipso cogita omnes cogitatus et vias tuas in
ipsum dirige et bene tibi erit. Omnes autem humani actus
mortales sunt virtus autem immortalis existit. libellum
autem hunc tamquam non de meis sed de prophetarum auctoritatibus
eductum alta et obscura loquentium. Et quia omnis actus quan
tumcumque modestus maligne mordicitatis dantis vitare
nequit scismate et maxime de habitu novorum phariseo

rum arbitror indigere / vale feliciter et votive me in tu
orum famularium numero si placet habere non dedigneris
/ Datum in heremo agri herculanij prope thebas die 3a
septembris //

Incipit libellus fratris theolofori presbiteri et heremite
secundum auctores supra scripturarum prophetarum et verarum cro
nicarum de causis statu cognitione ac fine pontifi
cismatis et tribulationum futurarum maxime futu
ri regis aquilonis vocantis se fredericum impera
torem tertium usque ad tempora futuri pape vocati an
gelici pastoris et karoli regis francie futuri
imperatoris post fredericum tertium supradictum.
¶ Item de summis pontificibus Ro. ecclesie a tempore
dicti angelici pastoris usque ad tempus ultimi
anni xpi ac post mortem ipsius usque ad extre
mum dei iudicium et finem mundi //

Universis et singu
lis fidelibus xpia
nis ecclesia stitis ac secularibus humi
lis frater theloforus de eusentia pauper presbiter ac he

remita ꝓpe thebas humiliari sub diuina potencia ma
iestatis ac ipius gloriam et graciam cum tristis et dolens
de malis preteritis scismatis occasionibus occurrentibus
et verisimiliter occursurum mansuetissimum dominum cum
magna ieiuniorum lacrimarumque copia sepius humiliter ex
orasem quanto instantius scismatis causas et quis in ipso sci
smate asserencium se summos pontifices verus pon
tifex existeret ipsumque scismatis qualem et quotum finem
ac quo finito scismate dei ecclesia maxime cum principibus
secularibus regentur ipse dominus in seruo suo ostendere dig
naretur. Anno a natiuitate domini millesimo trecentesimo
octogesimo sexto circa auroram diei resurrectionis
prefati domini nostri in dormienti leui somno et quasi ex
hoc stupenti visum extitit videre angelum domini vir
gineo aspectus et altitudinis duorum cubitorum ornatum
duabus alis valde intentibus alba alta ac talari
veste amictum michique dulciter alloquentem hec verba do
minus exaudiuit preces tuas dicens quod seruis suis di
lectis Cirilo presbitero et heremite in monte carmelo
Joachim abbati et multis aliis seruis suis prius scis
ma futurum et eius scismatis causas et quis esset orthopon
tifex et quis pseudo pontifex finemque ipsius et post
ipsum scisma futurum ecclesie regnum per spiritum sanctum suum ac
angelum iam diu iudicauit et aperuit. Queras igitur
libros eorum et scripta et tunc tue erit satisfactum volun
tati et quod in ipsis libris vel scriptis reperiens scribe et

et aliis per tua et ipsorum salute indita et revela quibus dic
tis et auditis prefatus angelus illico disparuit
Ego autem timidus a somno surgens vocavi socium
meum karissimum fratrem Eusebium Vertelen cui omnia supra
dicta patefeci cuius consilio ipse et ego cum maxima dili
gencia in civitate thebarum et Eusencia ubi natus est dictus
Joachim sanctus propheta et in aliis locis vicinis ipsis civita
tibus predictorum virorum libros quesivimus et tandem inveni
mus supradicti cirili librum qui incipit domini domui totius
divine et cetera. Cuius libri verba angelus domini in duabus ta
bulis argenteis continencia fuerunt magna negocia Inci
piendo ab anno nativitatis domini M° 2° h° nunciavit et dedit
Item reperimus omnes libros prefati magni prophete Joa. et
maxime ipsius singulares libros missos henrico de suavia
Imperatori 6° ac alium singulare librum ipsius intitulatum
librum de flore de summis pontificibus ab innocencio
4° usque ad antexpm qui incipit tempore colubri leene filii
Item invenimus virum singularem librum intitulatum hic in
cipit revelacio que de ore stopo intitulatur extracta de he
breo in latinum ad andalo ylarden de summis pontificibus
futuris anicholao 3° usque ad angelicum pastorem qui incipit
Et n. omnipotens opifex Item invenimus quendam parvum librum
intitulatum hec est revelacio mellini de summis pontifici
bus que incipit gloriosa patri Rx. divina providencia. Item
invenimus quendam parvum librum intitulatum revelacio ra
bani de summis pontificibus que incipit genus nequam. Item
invenimus quendam revelacionem factam per spiritum sanctum de p

aliis reuelarem in omnibus tamen et per omnia me subiicio corre
ctioni sancte matris ecclesie protestans quod non sum prophetia nec
prophete filius nec ananie similis qui in spiritu dei a se mul
ta euenire predixit nec similis superbo zedechie qui impo
sitis sibi cornibus ferreis regi Josaphat in spiritu me
dacii dixit hiis cornibus ventilabis siriam nam solus
sum sacre scripture scrutator ex michee vera sed non
grata mundo nunciens attamen reges iuda et israel lon
ge consultius micheam mala prophetatem audissent quam
falsiloquos ut placerent semper prospera nunciantes altissimum
tamen humiliter exoro quod verba prophetarum descripta in presenti li
bello facta sint in bono agro et non in lapidibus quia secundum
almeonem qui seminat in lapidibus transsiturum per via
am loca periculosa et dubia non solum agnoscere sed prescire ne
forte tunc queratur arma cum venitur ad libellum et quid
agendum sit ne scient aut quid vitandum stupore aut for
midine deprensis quapropter homines libenter non audiant mun
di exidium nunciant sed libenter de futuris exidus dis
putant secundum iohachim in hoc autem libello magis et libe
cius minutor verbis presti cirili quia verba ipsius ci
rili in dicto libro non fuerunt hominis sed dei Item dicti cirili
verba inceperunt dicere futura ab anno nativitatis domini M° CC°
citra ut patet in primo capitulo dicti cirili a quo tempore citra non
fuit nisi hoc scisma secundum omnes coronicas licet per pe
trum de corbario ordinis minorum fuerit a tribacio in

ecclesia que turbacio per cronicas non ponitur inter scismata propter
brevitatem temporis ipsius. Item in hoc libello plus in
vitor in prophecijs Joa scriptis aliis principibus et hoc du
abus rationibus primo quia Joa. ad h. predictum scripsit magis clare
et habebat secum fratrem Raynerium de pontio virum sanctum
et habentem spiritum vere prophetie ut ipse Joa. h. ponit super
expositionem vatum mellim et eritee. Item Joa tamquam
subiectus in temporibus et notus ipsius h. et rogatus sepi
us plus laboravit. Item dictus Joa ipsi h. visus est di
cere et predicere ea que futura essent incipiendo ab anno
nat. domini m° 191. usque ad finem seculi quo tempore dictus h.
imperator regnabat ut ipse Joa testatur ad ipsum h. super
libris eritee apocalipsis et ieremie a quo tempore citra ecclesia
nullum scisma fuit nisi prius ultimum scisma fuit cedatum
tempore frederici barbarosse patris dicti h. cuius scismatis vi
tor fuit alexander papa 3. natione senen qui mortuus
est anno nat. domini m° 182. vel circa revertens ad propo
situm dico quod diligentissime tribuatur intentibus in libris
prophetarum et sacre scripture quod effectus operis et futurorum sum
ma est secundum Joa super iere. ad h. imperatorem super verbis
templum hedificabitur iuxta ordinem ac ecclesia ibi fundabo
in saphiris quod celestis opifex tamquam optimus agri
cola et a longa peregrinatione reversus considerans
eius vineam sibi coniunctam ab eo fuisse optimis plantu
lis insertam fortissimo muro cinctam iustissimisque

custodibus comendata predictis custodibus succedentur
culpa dolo et negligencia replere spinis tribulis
et vepribus et dictum murum collapsum et eius lapidibus
putrefactis ipsam vineam totaliter reformare disposuit
et predicte vinee negligentes et dolosos custodes mutare
in iustos et pervigiles ipsis custodibus pervigilibus
temporalibus et superfluis bonis ablatis sibique vitium hone
sto solum relicto quod ut primi custodes vinee huerunt accamen
prefatis dolosis negligentibus custodibus iuxta personaliter
et in bonis gravissime punitis ac spinas vepras et tri
bulos evellere et fruttiferas et odoriferas plantas
in ipsa vinea inserere eiusque murum abiectis lapidibus
putrefactis renovare lapidibus preciosis videlicet saphi
ris iaspidibus et thopaciis prefatis agricolam in falibil
liter ordinavit

Anno nativitatis domini M° ccc° xl°

solutus fuit ut seducere posset gentes in mundo.
Et cum consumati fuerint anni mille solvetur sathanas
de carcere suo et exibit et seducet gentes que sunt
super quatuor angulos terre et mari quod descendit diabulus
ad nos habens iram magnam sciens quod modicum tempus habet.

t sextus angelus tuba cecinit et audivi vocem
unam ex 4or cornibus altaris aurei quod est an
oculos dicentem 6o angelo qui habebat tubam
solve 4or angulos qui aligati sunt in flumine magno
eufratrem et soluti sunt quatuor angeli qui parati e
rant in horam diem et mensem et annum ut in

tficerint 3am partem hominum numerus equestris exercitus vigeties
millia et dena millia

Dedit 7us angelis 7us fialas aureas plenas ira
cundie et ire dei viventis in secula seculorum et vocem
magnam de celo dicentem 7us angelis ite et effundite
septem fialas ire dei in terram et sextus angelus effudit
fialam suam in flumine magno eufratrem et siccavit
aquam eius ut preparetur viam eius regibus ad ortum solis

Anno nativitatis domini m° 3 14° Satham seduxit cle
rum in paratorem reges principes et alias gen
tes ad scismata et ad bella.

Et vidi de ore drachonis et de bestie ore et de
ore pseudo prophete exisse spiritus tres in mundo
in modum ranarum scilicet n. spiritus demoniorum facientes signa
et procedent ad reges totius terre congregare illos in
prelium ad diem dei omnipotentis et vidi bestiam et re
ges terre exercitus eorum congregatos ad faciendum
prelium cum illo qui sedebat in equo et exercitu eius
et apprehensa est bestia et cum ipsa. sepudo prophetam
qui fecit signa coram ipso quibus seduxit eos qui
acceperunt caratheram bestie.

Hic incipiunt narrari cause qualiter prius scisma
erat futurum in ecclesia dei iusto dei iudicio propter
peccata cleri et populi christiani et quod scisma erat pre
nostitatum a spiritu sancto et a multis prophetis iam
diu

Nunc vero reverendo ad propositum et materiam nostram
scismatis dico quod verba quibus spiritus sanctus per angelum

primo predixit et iudicauit Cirilo presens scisma omnino
esse futurum in ecclesia dei fuit in 6° c° dicti libri cirili quod
incipit deinceps et sunt hec Si multum quoque agis stabit
lupartos diade rutilante ut tibi effundant electri
um ea propter rudes migma mandauit vi rodere et bla
bacie alludebunt tunc celibes et blastones lugere cum
roboam et pseuones mixtos dortonibus ridere
cum ieroboam hec spiritus sanctus super quibus verbis dicit
glo. ioa. Super multum vermis in capite arietis appa
rebat et qui stabens vel stalpens vel rodens telu
lam in qua latet cogit cornu petare arietem Si mul
tum quoque stabit lupertos .i. stulticia vel suasio satha
ne instigabit summos ministros seu cardinalis ecclesie
qui lupparti quasi lupos arientes a gregibus dicunt
assistere. glo. super verbo ut effundent electrum. dicit e
lectrum autem est quedam species metallica ex auro et
argento confecta verum hic nichil aliud possum intelligere
nisi unum ro. pontificem eligendum ut videtur prece
dens littera resonare .s. diade rutilante et mig
ma vi rodere dyas idem est quod duo vel diuisione
significat migma quorum mixtura est aliquorum
mixtionem designans quam vides mandantes vi
rodere .i. in spiritu presepi ecclesie ex hoc intelligo sim
plices utrique pontificis animae .i. ad utraque spiritu aliquam ac
ceptare ignorantes quis potior eorum effundetur

quoque aurum .i. orthopontifex et argentum .i. pseudo ponti
fex et videtur quod falsitas comparatur argento propter prosita
tem vacuitatem similiter frigiditate ipsius siquidem cum
falsitas sit vacua veritate spiritus sancti feruore non
potest feruere super verbo tunc celibes dicit glo. ioa. sci
mus quidem roboam filium salomonis verum regem exti
tisse Jeroboam vero regem pseudo israel quamquam tollerauit
ipsum deus os populi sui delictum de quo habemus in re
volumine sit fieri ostendit in proximum ut celibes et blasto
nes .i. pudici vereque cubiculariorum romane ecclesie sequuntur
roboam .i. orthopontifex secundum canonicas sanctiones electum
et blenones et dortones .i. luxuriosi et comestores
sequuntur Jeroboam .i. pseudo pontificem reprobum nepharium
absit ad in diebus quos vixero ut tantam confusionem
intueat h. ioa in glo. a aut verba spiritus sancti poretta
prius scisma esse futurum in ecclesia dei significancia sunt
in 1. ca. dicti libri cirili quod incipit hunc sunt
hec ex hoc aut conflato scismate de cadis dyadi
que non pauci ex etho virginis rapientur a sathana h.
spiritus sanctus super quibus verbis glo. ioa sic dicit primo
super verbo ex hoc h. noste exorriri scisma in ecclesia
dicti ro. ut multi decepti a sathan fauentes vtique
pontifici rapientur ex otho virginis .i. gremio fidei
nostris erunt et in errore dicuntur ut de futuris nichil
aut prauae credant h. ioa. Item quod omnino futurum esse p

sens stisma in ecclesia dei probant multi prophete et mellinus
sibilla et spiritualiter erithea rabanus dandalus ut
infra clare patebat in processu huius libelli et in exo-
ctionibus prophetarum tractantium de temporibus modernis
sic reperi ut infra futurum quidem est ut pseudo pro-
sultus et adiutus rei publice faute et quasi alter rex im-
pudens facie nec in proprius viribus prevalens ymo sicut
quidam dici potest omnia devastans contra petrum concitet
neronem.

Hic incipiunt narrari cause rationes et peccata et vi-
cia ro. ecclesie et totius cleri prenosticata a spiritu sancto
et a prophetis propter que ipsi perdent bona temporalia
et diversissimode affligentur iusto dei iudicio propter quod
etiam presens stisma est in ecclesia dei // ~ ~ ~

Demonstrata igitur
presentis stismatis

prenosticatione que prenosticatio non potest intelligi in-
si de presenti stismate ut supra probatum est restat videre
causas presentis stismatis et dico secundum spiritum sanctum et ioa. in
libro tirili et super iere ut exprimetur et probabitur
infra quam causa efficiens presentis stismatis est deus propter
peccata cleri et populi dispositione et tollerantie promisit et
permittit presens stisma quasi nuncium omnium malorum ut 6 c.

dicti cirilli in ca si multu in glo Joa. sup verbo Jerobo
am causa aut finalis est reformacio et compoicio cli
spualibus punico et gastigato clo et ei solu nectio re
linqdo. na cu diuicie z dnia tpalia fecerit clerum in
pudicum z virtuosum attendite sm ad tpalia ipe deus
disposuit ipa dominia z bona tpalia abeo auferte ut
ipe clerus viue et attendere in spualibz set forma
data ipi clero apetro z aliis fundatoribus dicti cle
ri et ecclarum vn ioa. in libro de consolacione quanto erit
maior confusio et derisio in ecclia dei tanto erit ma
ior consolacio fluctuando exaltabit sponsa xpi et o
rigo afacie ecclie triumphat. Jt in diebus illis erit
ecclia de bonis superfluis circuncisa ac bonis tpalibus
spoliata spalibus aut maxime predicta sed antequam hec
fient necte est ut clerici incrassati z in superbia eorum
viuentes tonsura sua abscondat clericos negent
Jt ioa. sr iere ad hec sr verbo ab aquilone pandetur
sic dicit in peratores si quid rex pu olim proximo pau
per sue dignitatis gliam exnentis induerit eu qui nouum
hoiez in siluestro nunc aut necte est. i. habundare ma
licia nudus abeo petiq vel suttinctus effugiat et mi
ttat se summus pontifex in angustiam tpor spoliatus
bonis tpalibus z filiis captiuatis in mare gencium
surgendarum ut vn operu et diuiciarum egressa sunt flumina
illuc per angustos meatus angustie in directione
ecclie meretricis z restituentur in ea iusti iudices

nobile dictum

et consiliarii pacis sic antiquitus in apostolis formabuntur
ut iam non distant homines carnaliter viuere sed potius
spiritualibus inherere. Ioa. Item dicit ioa. in libro intitula
to de flore pontificum quod postquam ecclesia romana destruxit fre
dericum imperatorem secundum qui continue molestabat ecclesiam
ro. et ipsa ecclesia ro. habuit quietem et libertatem vicus
et insolentiis adhesit ipsa ecclesia vnde ipse ioa. idem.
exclamans contra libertatem et quietem predictas ait ve li
bertati huius quia propter libertatem et dominium temporale
in nimia quiete fides ipsius plurimis acutis gladiis feriet
et delectatio methallorum et auro cupido predictorum spes
improbas conciperet vel concipiet quorum vitiorum et
malorum dicit ioa. in dicto libro de flore principia
attende ancula eligas et formosa visa omni malorum
inceptrix. Hec ioa. reuertendo nunc etiam ad causas principalis scis
matis nominatis superius angelus domini dictas causas ipsi cirillo
in scriptis expressas et nominatas in 3o. 4o. 6o. 7o. 8o. 9o. capitulis
dicti libri cirilli in quo 3o. 6o. sunt verba ve corone
superbie brutorum calcibus conculcande vnde superbia qui
ex sanguine distillante cum stille tessauerunt non ru
bescuit corona liuida conculcabitur ve sponso gloriose
creato ad sonum cimbali exultati et ve spinosi cum
flectibus malis punitis laureatis sponsus sponsam
virginem prostituet et fratres ingredientur ad eam.

ipse iniquis iniquos habebit ministros fornican
tes cum sponsse virginibus sponsus sue sponsse dat
obliuiscetur propter crestitudinem et molliciem ad diui
cias monilium sue sponsse ornamentorum et numerum ce
terorum quibus deleantur perfluetur in thalamo ornabit tha
lamum dilatabit templum numerum militum ampliabit
et nectia predicabit sue sponsse diuiciis non operibus
hereditariis lilia et flores ex prato virginis lon
ge lacteque diffusis caperet quibus solita est ornari
Sponsus vero cum ceteris parusis vocabat super vacu
is et quieti sufficient eis thalami purpurati equi
tes fallati calices aureati puri variati ortus spon
sse spinis tribulis et replebitur et ab exteris occupabitur
deinde tamen tempus modicum expectabunt vires ve
tus siccabit eaque prope sunt ut ea que longe consistunt
sicut saul et ionatas reprobati adhuc in montibus co
rruant vulnerati. hec spiritus sanctus super quibus verbis dicit glo
ioa. ut infra in verbo brutorum .i. desperatorum vel indeuo
torum seu indignorum aut infidelium hominum oppressionibus vel
calumpniis iniuriis vituperande apprimende vel decidende
Super verbo sanguinis hec est vnde arrogancia ecclesie .i. rome con
cessorum ex deuotione sanguinis distillantis ex plaga domini
nostri ihesu christi nam ista arrogancia christum et ecclesiam eius contempnit
quia iam super verbo stille .i. cum deuotio hominum .i. redemptio

sanguinis obliuioni datur non rubescet .i. non erit clauis
adeo superbi et arrogans sumptibus diminutis luuda .i.
despecta abiciatur et bona eius diripientur Super verbo ad
sonitum cymbali cybalum fit ex pelle abedo uel oue
directa et ex quibusdam sperulis siue lignis eneis uel
compactis quibus trementibus pelle tensa tacta digitis aut ligno
aures demulcet sic pastor ecclesie futurus in minorum ecclesiarum
seu pauperum clericorum aut simplicium quacumque extonatione
desudet extendet differretque negocia curialia termi
nare donec tactis sperulis minimis intra loculos collatis
aureis extendet ad pretes Super verbo malie mala
punicta sunt in grano et cortice rubeaque designat Ro.
ecclesie cardinalis meritis capite rutilantes animoque feruentes
ad parentes dicandos pecunie et bonorum cumulos aug
mentandos Super verbo virginem ecclesiam vocat vir
ginem quo ad incorruptionem virtutum et sponsam quo
ad coniunctionem cum christo hanc sponsam sponsus .i. prelatus
+ prestituit tamen venelitati eam exponit aut cum indigno
committit super verbo fratres et episcopi ceterique prelati qui et
eodem ecclesie vicio propagati ac ipsius ecclesie hereditate exto
llendam promouentibus et conseruandam ecclesia sunt hii ad eam prosti
tente ingrediuntur cum prece uel cum precio eam sibi indigere
acquirunt Super verbo dotis dos sponsse potest dici ecclesia arme
norum de quibus eo quod distant modicum non curat Ro ecclesia
sufficiunt ei mese redundentes anglicane gallicane

ytalicane et alemanice ecclesiarum ut opus non habeant fa
tigari lacioni agricultura pro cumulacionibus fructibus
assequendis et quia temporalibus venatur spiritualibus pigrescitur hec
glo. ioa. super verbo lilia castitatis et flores morum vir
tuosorum expratis ecclesie per hereticos scismaticos viciosos
exteros extirpentur cum prelati eiusdem vacant supervacuitatibus
comessacionibus publicum et in iudiciarum non curantes
quis fur veniat perfodere domum ecclesie ut ingrediatur per
dere et mactare hec sunt glo. ioa. verba autem spiritus sancti in 6°
c° nunciata cirillo de tam pravis scismatis sunt hec de inceps
virginis aratro pomerio obsumpnum pomelionum regna
bunt summi clavis auctionali ut nulla sit mencio aliter
descendentis pulse per symonem greci et regimenque ipsorum
in deficiens perdurabit nec sperabit in sonis inopesque qui
piam ad conclave donec spera refluxerint aditum illi pa
des fulgea spera ymago yrrideat firmate veniat symon
unde vos advenisse karamistanus hec spiritus sanctus super quibus
verbis glo. pachim sunt infra. super verbo de inceps in
superioribus et maxime in c° in sat tetigit de futura depressio
ne proventuque subtiliacione. ro. ecclesie potissime in clausula que sic in
cipit verum tempus modicum expectabunt hic vero per
consencia ipsum tangit diminucionem numeratorum proventuum
dicens arctatum pomerium virginis impastit obsump
num pomelionum pomelionis sunt quedam custodes et ven
ditores feruntur pomorum quod non vocat ad pastorum ministerio

sanguinis obliuioni datur non rubescet .i. non erit clauis
adeo superbi et arrogans sumptibus diminutis luuda .i.
despecta abiciatur et bona eius diripientur Super verbo ad
sonitum cymbali cybalum fit ex pelle abedo uel oue
directa et ex quibusdam sperulis siue lignis eneis uel
compactis quibus trementibus pelle tensa tacta digitis aut ligno
aures demulcet sic pastor ecclesie futurus in minorum ecclesiarum
seu pauperum clericorum aut simplicium quacumque extonatione
desudet extendet differretque negocia curialia termi
nare donec tactis sperulis minimis intra loculos collatis
aureis extendet ad pisces Super verbo malie mala
punicta sunt in grano et cortice rubeaque designat Ro.
ecclesie cardinalis meritis capite rutilantes animoque feruentes
ad parentes dicandos pecunie et bonorum cumulos aug
mentandos Super verbo virginem ecclesiam vocat vir
ginem quo ad incorruptionem virtutum et sponsam quo
ad coniunctionem cum christo hanc sponsam sponsus .i. prelatus
+ prestituit tamen venelitati eam exponit aut cum indigno
committit super verbo fratres et episcopi ceterique prelati qui et
eodem ecclesie vicio propagati ac ipsius ecclesie hereditate exto
llendam promouentibus et conseruandam ecclesia sunt hii ad eam prosti
tente ingrediuntur cum pisce uel cum pretio eam sibi indigere
acquirunt Super verbo dotis dos sponsse potest dici ecclesia arme
norum de quibus eo quod distant modicum non curat Ro ecclesia
sufficiunt ei mese redundentes anglicane gallicane

Petrum dura fuit iniquitas qua volit apostolus incestuo
sum extrudi tradique sathane hodie vero pro levi
occasione et quacumque levissima anathematizatur delinquens
Super verbo bene agis hec est derisio spiritus sancti contra prelatos
qui ut ab omnibus hominibus timeantur et venerentur ne defici
ant in deliciis et hiis qui cupiunt horrenda de divi
nis loquuntur et futuro iudicio impetrantur hoc autem pro
mentes agunt rem suam .i. construunt fabricas et sta
biliunt divicias et delicias profas et hoc est quod ecceda
tua molliens decorans essedum quidem vehiculum vel
curriculum .i. quod quietem deliciarum insinuat Super verbo
rape vero quod spiritus sanctus ab invectivis non cessat contra prelatos
deliciosos ut se furibundum ostendat in signum commotionis
ferventis unde dicit rape plurima virgo deliciosa plurima
quidem rapuit et rapiet Ro. ecclesia ac non sui iuris qui
busdam assentationibus quedam ypocrisi secularium principum
que tandem enoniet cum dolore ut litera commiatur Super
verbo dyadema dyadema corona imperialis est
cuius multos lapides preciosos excussit Ro. ecclesia quod
in floribus multis coloribus designatur ut cum sibi conficit
delicatum .i. multa iura imperialia usurpant ut se in
deliciis roboraret et secundum gladium exerceret potenter.
Verumptamen potenter cum rethe quid sit rethe cum
gravo ac paraliticus in vi portam non video nisi.

forte intelligamus reges et principes simul convenire
alii et alio. ecclesia querent calculum .i. rationem unde et quare
tenta subrexit ut presumat omnibus principare et tunc si
dicta ecclesia de se sensit excessiva memorabunt illam
rethis petris iohannis quoque iacobi graviique sultati
per sacta ob famam similiter paralitici iuxta porta cui beatus
petrus respondit argentum et aurum non est michi Sed
per verbo glutisti non certa .i. indebita seu immuta usur
pare sicut qui glutit bolum non masticatum talis quod
bollus non vertitur in carnem sed indegestus omittitur
hec ioa. verba spiritus sanctus revelata cirillo in c° 4° dicti
libri sunt hec evolavit palumbus indificans in coro
na Suranici vestentis vrastopis abierunt ac per serita
rum suspendia defecerunt pitrofice lustonici et curentico
si nepharii et celesti veritas pietasque in omnibus exula
vit retursse summa fecisse si fides bucarum extendunt
lapsa namque concederunt inopi profectus factus omnis gra
dus quarucumque stalarum lubricus est et tremulus lini
diis propterque tonens rabidus ac ignitus ei vestigio innu
dat aut deferat quod fodiat et evellat debeat pastineque
in nova domine domum tuam ethuntam et pollutam hec
si super quibus sequitur et glo. Joa. ut infra Super verbo
evolavit .ss. pitrit fastiditus ex hac lectione videtur conclu

dere verba comminatoria qua nolit amplius comminarum sed minas pietatis ad effectum ducere propter quod quasi
quod cepi longando tangit universitatem statuum et nequiciam clericorum unde dicit evolavit palumbus indificans
in corona quod ecclesiastici defferunt pro corona vel tonsura
palumbus spiritus sancti simplex et alba indificat cum
massione in eis cum patre et filio faciebat hodie
vero in ea indificat spurcissima ustrupa vulnus
rapax turtur audax passer luxuriosus Super
verbo vestentes vranimici ab vranno celo dominus quod
olim urastopis pistis est habens oculum in verti
ce ut semper dicentes attenuati sunt oculi mei aspi
cientes in excelso ac pinnarum pinna est domus medico
rum Iniendia defferunt quia prototropice appellantur
prototropicorum i. hospitalium quorum vita i. hominibus
est totaliter displicibus omnes quidem fures sunt adulteri
homicide nephari consistit os clerici tam religio
si quam seculares quorum vita est reprobata cum hic scribatur
nepharia i. celesta Super verbo summa putant ecclesiastici se
deo maxime placere profidium i. vocum organistarum ex
tensione lapsanorum i. framentorum sive reliquiarum ex
mensis distribucione que portis debentur ex hoc postquam
prosecta prosunt i. ventres impleverunt non dapnat
ypsus talia sed melioribus et decentioribus exiecit

sua mebra foui siquid qui pane precipit frangi esuri
enti et se de sua sua honorari integro pane et mun
do. i sustancia utili quibusdam in talibus infidentibus
que brutis que maxime tribuuntur. Hec Ioa. ostensis igitur
causis efficienti et finali prius stismatis. i. vicijs et pitis
cleri pueniencibus maxime ex habundancia diuiciarum
et exercitus dni tpalis quas diuicias et dnia tpalia
deus disposuit ut supra auferre a ro. ecca et toto cle
ro ut ipsis bonis tpalibus dimissis delectantur solum
in spualibus et ipse clerus dimissis sordibus viuat
cum dno cum dno

Restat videre de religiosis mendicantibus
bona tpalia possidere non debentibus ac
tum antequam ad eorum statum pronunciatur sciendum
est quod supradicta reformacio et omnia supradicta tangit clerum
quecumque et cuiusuis racionis seu nacionis et patrie tam
gramaticum quam galicum vnde Ioa. in sua spali visione et
prophetia que incipit de mundo in c. omnis de clero grama
tico sic ait gramma vistrum dolore torquebatur et fractis carni
bus bibet de calice furoris cum satis dotibus giganteis
in cuius pelago multitudo beluarum excitabit procellam
submergentem nauigantes periculo nam turbatis principibus
periclitabitur tranquillitas populorum. Item de clero gallico
Ioa. super iere. ad hec. imperatores et maxime esse in quam trad.

ioharaonem regem egipti in manus inimicorum eius sic
tradidi regem sedechiam et iudam in manu regis ba
bilonis ex hoc comititur loco quod prius annichilanda est
ro. ecclesia est fere tota ytalia danda populis et principibus
alamanis consequenter puniendа est francia agrimanis ut
auxiliatur francus corruat fiat baculus arundineus
ro. ecclesie et clero gallico cum baculo siquis mitit baculus fra
gitur et intentis manus perforatur. Item afflictio tanget omnes
ordines. Item ioa. super iere. ad h. imperatorem super verbo
luxit iudea sic dicit omnes ordines ecclesie affligentur nam pri
mi sunt vastandi, secundi desemiandi, tercii precipitandi, ve
primis seminaverunt triticum fidei coniugalis et spinas me
suraverunt fornicantes, ve secundis ipsi currebant ad temporalia
et ego non mittebam eos nisi ad spiritualia, ve tercius sco
polis currentium inclinati sunt quia de vicio contemplanti
sublimibus inclinantur ad terrena desideria vanitatis de one
re autem et ruyna fratrum et militum hospitalium sancti
iohannis ierosolimitani ponit ioa. ad li. in libro de omnibus ibi omnis
vallis visionis quod non solum et c. de monasterio autem
ordinis cistercien. vz. monasterium cistercii clarevall mo
llemont fraternitatis et ponthinati destruendis. ponit ioa
in libro concordie et clarius in libro divisionis et
omnes primiciarum dum tractat de burgondia et burgondionibus

explicit ca vl cae z ratones explicant pnt stis
mat ac nafaco pctor z delictor cleri

Ce peccatis et viciis Religiosorum mendicantium
ppr que ipi Religiosi et eorum ordines iusto
dei iudicio destrui et aufferri debent Item de sancta et
nova Religione facienda et ordinanda virtute spus
sancti que precedet omnes antiquas Religiones san
ctitate Bonitate et virtute//

Certatur nunc still
us ad statum et p

cessum religiosorum mendicantium qui temporalia bona po
ssidere non debent fronte veretunda dico dolens de ipsorum
proxima clade et inexplicabili ruyna quam s. dicto cirillo
non semel sed pluries z pluries dixit eorum ruynam
ac unum singulare cap. ss. composuit de principio medio z
fine dictorum religiosorum tetigit spus sctus de ipsis in
cap. vi. cirilli ibi tunc eptigadis z ibi filatiis z in ver
bo ore ortum z in cap. x. ibi tunc pallam flere z c. et
in c. 9. ibi ne obliuiscaris z in omnibus predictis locis sunt
glo. ioa. cum spu sto dictis religiosis maxime verbe

ra comminantes cuius ca verba breuitatis ca non in totum
dispositi hic inserere sed aliqua propter que veritas cognoscatur
de ruina et vita ipsorum religiosorum quod capitulum incipit ve mulie
ribus et est capitulum vi. dicti libri cirilli licet aliqui ponant pro capitulo
12o et ultimum capitulum est in quo capitulo spiritus sanctus de ipsorum reli
giosorum vita et ruina inter cetera dicit infrascripta verba
ve mulieribus excisis de petra durissima vallis virgi
nis apuellis de monte umbroso et bestiis de monte liba
no a sui temporis iuuentute usque in senium earum nouissimum
ve multiplex eis incubit infantie sue primordio usque
in tempora pubertatis margaritis multiplicibus parentum
sanguine rutilantibus remitebuntur sed pedentem mus
carum stercoribus et viarum pulueribus fuscabunt ve unum
et ve item. hos prestolentur mugatus quos gladius bi
ceps confodiet quorum deus venter et lingua cum lum
bis erit hiis desertores cauernas proprias relinquentes va
gari .i. comperita eligent alienorum foraminum inuaso
res tamen teredo ligni medullam corrodet ac pertondet
intrinsecus ut optiaque deiciant et frondes eius arescent
et desidet flores in lutum. Super verbo lupi rapa
ces adiuncti corrodetur et alter alterum suauiter manducabit
donec fetor sanguinis occisorum ascendat ad nares iudicis
in prenagti fallaces ingeniosi mediis lignis facites
cum viduis exponentes sacrificia mortatine. veruntamen

spus scus latens in cornibus repente pflabit in qua
dios abcisos de montibus quos pcipuas mactabit
filios petre vallis et multos de monte umbroso ut
nunquam resurgat. deinde bestias de monte libano hec spus
scus sup quibus verbis sunt glo. Joa. ut infra. primo
sup verbo ve mulieribus hic incipit religiosos ar
guem. quorum ortum distribuit tripliciter aliqui n. ori
undi sunt in valle virginis aliqui in monte umbroso
aliqui in monte libano quos pot hic p ordinem ve
ergo mulieribus. i. mulieres appellat quosdam futuros
religiosos molles. Sup verbo de petra refertur ad pa
trem et fundatorem illorum qui erit scus constans et fir
mus ut petra intiorem dei ut bto benedictus cuius costa
cia virtus et stitas inferius denotatur nempe si ad
petram fortem sup verbo vallis p valle virginis
potest intelligi a religio ecce dicionis subiecta stita loco
valoso cuius oriundus erit ipsorum fundator et pr hic. pr
sm oes fuit bto franciscus. sup verbo puellis ad ge
neris religiosorum intelligitur molle et delicatum ut primus
aut de monte umbroso qr nigr habitus est futurus hic est
ordo frm predicatorum sm oes et de bestiis aut est tercium
genus religiosorum quod insinuat bestiale simpr et ru
de qr forte adeo lratum moribusque pcectum ut primi de
monte qr in ipso monte inhabitabit illi qr cum libanus

candidatio interpretatur habitus albi futurus est hic habitus
sm oes est ordo frm carmelitarum. sup verbo a suo te
pore nam ab infancia vel origine in qua iusti futuri
sunt ut hic ppe describitur ubi dicitur infancie sue primor
dio sup verbo infancie hic insinuatur quod in sui origine
iusti futuri sunt usque in tpa pubertatis que est 2a etas ppter
quod datur intelligi quod modicum in iusticia sunt mansuri. sup
verbo mustarum musta est inquieta et importuna per
quod notatur quod inquieti erunt quo ad differendum et impor
tuni quo ad petendum. sup verbo viarum dixit glo. pulvis
dum in fructuosis est ventoque movetur et evanescit per
quod notatur quod vana gliosi erunt futuri potentum n. et no
bilium omnitus efferentur et politi quibusdam verbosita
tibus nattabuntur et hoc non aliud est quequidem pulveres mo
mentanei eo quod evanescant nec durent nec fructus capiatur
ab eis. sup verbo foraminum idest pruentum vel elemo
sinarum quod quod mundis puellis pauperibus infirmis ve
recundis senibus debilibus tribui debuerunt hii omnia
ad se trahent dicentes se ceteris egentes excellere. sup
verbo frondes per frondes arbores decorantes intelli
git prelatos religiosos qui ad ecclesiasticas dignitates pro
moti in ordine eorundem honore et gloriam redundabunt
ut falso putabunt falso inquam qui spiritualem paupertatem
reicere et ad spoliandas divicias pervenire non est ho
norabile eis quod ad deum sed vituperabile potius. Sup

verbo flores, per flores odoriferos bonam famam intelligit
qua tandem carebunt. Super verbo lupi rapaces hic
ostendit quod non solum extrinsecus quo ad secularia sed intrin
secus quo ad se invicem pravi existent alius alium
persequendo vel offerendo inique. Super verbo iudicis impregnati
iudex impregnatus est deus qui exemplo mulierum impregnatis
satis portat postea cum clamore punit impios. Super
verbo inquadios dicit glo. quod cardinalis ad invicem mandu
cantium ita ut quid hoc velit quid nolit, sententia vero vole
cium prevalebit. Super verbo multos non omnes quia fortesus
nigro habitu diverse maneries regularium militabunt sicut
et nunc sic quorum aliquos ecclesia reprobabit dicit n. ioa. qui le
git in volumine a anno elapso quam quasi prophetice politicarum
diatis edidit ubi dicitur quod multe religiones mendicantes ex
devotione apostolice paupertatis evenient de quibus aliquae
ob earum importunitatem insolentiam ac gravamine ele
mosinarum per ecclesiam destruentur et aliquae famosiones ex ipsis
remanebunt ad tempus quae iterum non modicum locum in
ecclesia sibi vendicabunt et quia multis gratiis ditabuntur cle
rus timebit eas et serviet obtimore donec et ipse cum aliis
destrueretur. Item ioa. super iere. ad h. Super verbo derelinquam
vos in manus tyrannorum sic dicit hic notandum quod sicut sodo
mam duo angeli everterunt et synagogam et duo angeli io
hannis et christus destruxerunt et sic vere ostendet quod duo
eque angeli efficiunt predicationis habentes in duobus ordinibus

bus designati in moyse et helia qui ordines secundum glosula
tores et ioa. sunt fratres ordinis minorum et predicatorum qui sub
vertent ecclesiam clericorum in spiritu Item ioa in ca. 8 cirilli quod
incipit grandis aquila, super verbo ne obliuiscaris obliui
scaris dicit quod ordo fratrum minorum acerbissime puniet sed tota
liter non destruet propter sanctitatem fundatorum eiusdem ceteri ordi
nes mendicantium penitus destruent cuius ioa. verba ibi
dem sunt hec, Super verbo ne obliuiscaris hic spiritualiter tangit
quorundam religiosorum persecutione qui appellantur spurificii
i. tui facientes et colates i. gulosi, hii sunt filii petre oleo
lite in diffluo hec petra est ut puto que in frigoribus durissi
ma et insecabilis est cuius filii viam et sanctitates deseren
tes paternam acerbissime puniet cum aliis quibusdam plectendi
Sed non totaliter destruent excessus quidam sanctitatis in patre mere
bitur ut usque ad iudicii tempora seruet hoc innuit littera cum dicit
sed non totaliter acerabis i. ad terram seu ad ni
chilum duces secabuntur tibi i. diuidentur plurimum a statu
maxime qui vite reprehensibiles fuerint. O quantum gauderem
si tantum patrem cum filiis mereret videre ceteri vero religiosi
prorsus in cocito manebunt ut littera innuit Cocitus quidam luctus
interpretatur quod dissipationem signat de hiis et quibusdam aliis sic
in fine libri c. speciale sic incipiens de mulieribus et c. si
queritur quare fiet tam speciale contra illos dicendum est quod cum la
tet nequissimum et publice virtuosissimum si sit futura mun
dus miraretur si persecutionem aliquam paterentur cum tali

persecutio maxima invitatur in malos itaque ut illorum vita
lacteus nequissima qui penam multimodam promerebit.
a fidelibus prenostatur fit id est in quo malignantes illorum
post opera sacra lucide destribuntur hec est glo. ioa. in p
dicto ca. grandis. Super hoc verbo ne obliviscaris beatus
autem franciscus pater et fundator fratrum minorum in visione
facta qua previdit pueris sanctissima in ecclesia dei ex tunc futuram
que visio incipit socii beati francisci referebant expresse dicit
quod fratres sui propter pueris sanctissima ad tantam miseriam et perse
cutionem devenient quod ipsi fratres derelinquent loca castra
civitates fugientes sine suo habitu ad loca solitaria
et deserta nam persequentes eos malignis agitati spiritibus
magnum dei obsequium dicent tam pestilentes hominibus
interficere et ledere et tollere hec beatus franciscus ubi supra. Qui
autem ista persecutio et per quem fieri debeat contra dictos religio
sos respondetur quod incipiet per imperatorem nomine frede
ricum qui secundum communem opinionem prophetarum incipiet
regnare infra sex annos. Item dicti fratres minores mul
tum patientur et dispergentur quando in civitate parisii fiet ista
novitas et vacatio ro. ecclesie de quibus spiritus sanctus loquitur in
6 ca. dicti libri cirilli in ca. quando prebit novitas maudita
in verbo tunc expertegadis et ibi glo. ioa. maior autem
persecutio fiet tempore sanctissimi pape primi pape futuri post

has et alias tribulationes Item ioa in libro cirilli in cap° de
mulieribus supradicto Super verbo multos expresse et cla
re tenet quod deus ecclesiam aliquas religiones quesivit sub hi
tu nigro destruet et reprobabit Item singulariter quod ioa in li
bro concordie pluries et expresse tenet quod insurget sancti
ssima et nova religio que religio erit libera et spiritualis
in qua ro. pontifex potiti pace ecclesie si continebunt quam religi
one et ordinem deus super omnes diliget quod perfectio religio
nis illius ecclesie vincet a° omnium et tempus et ordinem religione
vnde ad gloriam sanctorum pertinere videtur ut edificetur altare de du
odecim lapidibus ac instar prioris secundum nomina duodecim tri
buum israel in mirum quia ad hoc constituetur assistentia ut evange
lizant principes xii tribubus filiorum israel secundario ut in xv°
id. apocalipsis evangelizant linguis populis et regibus nam
fient et eligentur xii de ipsa religione ad instar xii apostolo
rum qui predicabunt Item evangelium in omnem creaturam et propter ipsos
convertentur ad deum omnes gentes et post mortem ultimi
magni antichristi ro. pontifex dominabit spiritualiter in omni gente
et a mari usque ad mare erit autem istud in tempore vel circa
tempus persecutionis babilonis nove .i. rome tempore angelici
pastoris quando et afflicta nimis ecclesia liberabitur antiquo ser
vitutis illius ut compleatur sermo domini dicentis ecclesie ex cotte
quod argentum et examinate per ignem restituere iudices
tuos sicut prius et consiliarios tuos sicut antiquitus.
Item ioa. in quo libro concordie circa finem filibri sed in dicto

quinto

quinto libro dicit ioa de dictis predicationibus sic igitur per nos ego
arbitror in anno vel in tempore illo quo venturi sunt sicut
tenet et enoth et helias eligendi sunt et vii viri si
miles priarcharum et apostolorum ad predicandum in deis et erunt
per clarissima monasteria similia rerum tribuum et rerum ecclesiarum et
dicit ioa in dicto libro concordie sic et est notandum quod esa
u a principio fuit laudandus sed in fine iacob quia ordo ipse
clericorum qui modo exigentibus culpis tardus est ad
omne bonum in principio in suo genere clarus fuit monachorum vero
qui in principio quasi tepens in oculis visus est despectabilis
ut in fine magis evillius spiritus bonitate. Sperandum
est qui diligit spiritales et quam ostendet operari in
ordine isto novissimo sicut in duobus precedentibus.
operati sunt sua opera pater et filius hec ioa. ubi supra. Item specialiter
notandum est quod ordines predicatorum et minorum et aliorum
mendicantium adhuc non erant tempore quod de ipsis hec dicta fu
erunt.

Uno tempore te et per quos fiet afflictio et des
tructio clericorum. Item in quibus locis. Item quis
in scismate est verus pontifex et quis pseu
do pontifex et qualis erit finis presentis scismatis
.s. an verus pontifex an pseudo pontifex vincat
Item quo loco pseudo pontifex pugnietur.

ilio de destrucione et ruyna ecclesie

cleri scilicet religiosi et spiritualis mendicantium religio
sorum ac aliqualis de eorum spirituali reparatione in futurum
restat videre in quo tempore hec destrucio fiet. Item per quos fi
et. Item in quibus locis. Item quis in principio scismate est verus
pontifex. Item quis pseudo pontifex et qualis erit finis
principii scismatis. s. an verus pontifex vel pseudo pontifex vincat
Item quo loco pseudo paciet cum secatibus. Item quanto tempore
durabunt scisma et tribulacio. Ad primum respondens secundum spiritum
sanctum et ioa. in predicto libro cirilli in 7 capitulo. quod universalis
ecclesie calamitas et destrucio incipient principio scismate
inchoante que verba sunt sic hec tunc quoque si subeuerit speculam
et ianuas non lippus expandens fruges albere falses
et molli ad stipites intueberis. Super quibus verbis dicit
glossa ioa. hec littera insinuare videtur quo tempore principio scisma erit
ruyna et calamitas appropinquabunt universalis ecclesie vel saltem
particularis. ut sic granum a palea se cernatur propter quod dicit tex
tus fruges albere ad messem videlicet falsemque moli ad
stipites succidendos hec etc. ad. in 8 capitulo super hoc allectorum
in f. multas grafizas ut dicit quod ro. ecclesia et prelati per
dent magnam partem dominii temporalis et aliorum bonorum

tpe instantis scismatis ac eis puniens in personis multa
dampna et iniurias recipientes Item ioa in libro de flo
re Mellinus Dandalus et Rabanus in supius libro no
minato exposse dicunt quod tpe angelici pastoris et duorum p
vimi successorum ipius Ro. pontifices sponte renunciabunt dnio
tpali spualibus adherentes et per concilium generale or
dinabitur et prelati et clerus habeant solum victum et vestitum
honestum nature necessarium reiectis omnibus pompis et
deliciis ac prelatorum et cleri bonas distribuit in pauperibus
ipsi de quibus angelico pastore et successoribus clarius in
ferius describitur cum de ipsis tractabitur quando autem cesset tribu
latio ecce dicetur clarius inferius p

Ex quo Roma
na ecclesia et
alius clerus
debeant mo
lestari rea
liter et per
sonaliter

Dscdm autem videlicet per quos
Ro. ecclesia et clerus debeant mo
lestari personaliter et realiter dico quod ioa. super
ieremia ad henricum imperatorem clare
et notanter dicit quod Ro. ecclesia et totus clerus ter percutientur
hiis temporibus antequam flagellum cesset que verba ioa sunt
in ieie in verbis secundum numerum arar tuar dicitur tui iuda et sic
dicitur Ro. ecclesia et prelati percutiendi sunt virga imperiali pote
ncie atteredi gladio presendo prophete nascendi leone gentis
incredule ad extremum vite cum malis nam ipsa 3a necessaria sunt
virga disciplinae gladius doctrinae leo potencie disciplina
motus corrigit inquietos doctrina sensus instruit impi

tos potentia actus conprimit desolutos. Quis aut
sit imperator qui percutere debeat ro. ecclam respondetur
fredericus genere alamanus qui in breui ad tumulatum ali
manorum fiet imperator et vocabit se fredericum Imperato
rem 3m et erit de genere frederici secundi Imperatoris 2i. hic
fredericus supra quem credi posset omnia vastabit secundum concor
diam omnium prophetarum tam veteris quam noui testamenti de quo fre
derico aliquid inferius dicetur quid sit pseudo propheta supra
dictus respondetur maxime quod erit pseudo pontifex seu papa qui erit
natione alamanus eligendus malicia dicti frederici vnde
ioa. super apocalipsim super verbo tenebre et c. clare dicit quod
ultima persecutio pseudo prophete erit grauior et humani
or omnium alia preterita persecutione clero et populis ypocrisis
per pseudo prophetam Si preambulum ante ypocrisim sibique com
temporaneum infera tertius fredericus regulus illius
perfidie potenciora venena diffundet quod ex primo apocalipsi lo
co conuertitur ubi bestia de terra consurgens priorum bestie
vniuersam faciet visionem hec ioa. ubi supra Que aut si
gens incredula que debeat percutere clerum et populum christianum
respondetur per si in libro cirilli in capitulo grandis aquila quod erit
turci greci et sarracenum qui coniungentur dicto frederico
ut dictos ecclam et populum christianum humiliant et destruant
et erunt alii sarracenum et tartari qui secundum sibillam
helesponticam ubi ponit de 6o miliario et ioa. his tem
poribus fortiter debent affligere clerum et populum christianum.

.i. in fine sexte etatis in qua sumus sm oes pphetas

uomodo ecclia et clerus iuste a deo pugnie
tur qz non distribuuntur bona pauperibus
ut debent et morient arma cum oronibus
dnt insistere // ~~~~~~

Ideo pcz quos ecclia afli
gi debeat restat videre in quibus
respondetur personaliter et realiter et ecclie pluraliter
satis supra in multis locis dictum est

Verbo dicendum adhuc est qd ro ecclia pdet donationem
facta ro. ecclie p constantinum imperatorem qd dote spus sctus
in ca. 6. libri cirilli vocat primarium virus qz vere
virus constantinus in ecclia dei infudit cum tanti methalli
superbia. silvestro ppe contulit. Joa. ibi est de ipa pdictione
et in multas grafizas qd a clerus pugnatur et afligatur
personaliter pot Joa. in multis libris et spaliter in libro de oibz
ad h. et spaliter sup illis verbis ve arrel qd expugnavit
dd dicens postea clerici legem dni contrahentes dum p eos
blasfematur eloquium ponitur eorum clericorum cadavera sic
stercus in medio platearum verum si resistere clerus addiderit dum
iam vas syncerum et solidum sordidum obloquiis crusta
verit erit fortitudo eorum ut favilla stirpe et actus op
is in sincilla qz utroqz succenso pariter non erit aliquis
qui extingat h. Joa. in libro de oibz namqz oes pphete
tam veteris quam novi testamenti sunt in concordia qd hiis te

poribus usque in finem huius mundi s. sexte etatis et 6ti
signaculi et in principio 7e etatis et apertione 7ti signaculi de qui
bus in apocalipsi scribitur multis etatibus usque tempus pacis et let
ticie promissarum adeo omnibus populis et gentibus de quibus
per apostolum in apocalipsi dicitur non fuit nec erit similis tribulacio
non fuit nec erit implebuntur n. prophetie ille. Sedechi
el ioel spiritualiter dicentes ecce dies domini venit
et indignacionis plenus in furore tractat
in solitudinem et pictores contendos de ea de quibus
tribulacionibus spiritualiter tractat Joa. in libris concor
die cum exponit visionem daniel 6o capitulo quas tribulacio
nes futuras Joa. consentit dicens ecce iuste adeo mi
ttendas inter tecta prorumpit in hec verba. Super verbo
ss. in 6o capitulo libri cirilli sicitas nimium cleri dominator
mutatur a celo quia omnia mala veniunt obculpam cleri
nam populus vanus ecclesias dotavit in pauperem alimen
tum cultusque divini augmentum non in consecracionibus
parietum vel castrorum aut cumulum divitiarum parentum
tu rapis itaque minister ecclesie si subtrahens pauperi con
sanguineos opulentas aut construis municipia vos
se obtulit occisoribus et tu precio sanguinis ihesu xpi
extruis robora ad bellandum xpus in infirmo prese
pis et tu arcubi[illegible] delectas in hec concordat Joa.
super iere. ad h. super verbo erit vobis fortitudo pha
raonis reprehendens ro. pontifices et prelatos ecclesiarum arma mo

uencium q̄ principes sclares cum ro pon̄ et prelati no ad ar
ma sed ad xp̄m recurrere deberent in suis adversitati
bus qui xp̄us ab oī adversitate eos liberat. Vn̄ Ioa
exponens verbum ss̄ positu in c. i. tirilli sup verb colu
be dicit. columba suo volatu veloci ut magne aquile
vel accipitrij no formidat h̄ ecta q̄ si cur
sio celeri in suis adversitatibz et p̄sur̄ inq̄ illat
fidelr̄ et devote ad xp̄m recurret raptor̄ in sultu
minime formidaret

uis in p̄nti scismate sit verus postifex et
quis sp̄ sp̄ pseudo pontifex. Item qualem
finem h̄ebitur verus pontifex et quale pseudo
pontifex//

Iso ergo de p̄dictis restat
videre quis
sit verus pontifex. Item qualem finem h̄ebit
verus pontifex et qualem pseudo pontifex
et cum summa diligentia a fideli corde et no sine lacri
mar̄ effusione revolutar̄ a sepe plectis sup̄dictis libris
noiat in p̄n̄o huius op̄is videtur q̄ s. in c. 2 ꝯ cap. dicti
libri tirilli in p̄libus loc̄ appellat et noiat verum
pontificem roboam et pseudo pontifice Ieroboam di
cens q̄ verus pontifex in ortu et in confectione scis
mat h̄ebit de vij partibus xp̄ianor̄ duas partes

et pseudo pontifex habebit decem partes sic roboam
et ieroboam habuerunt in scismate populi israel post mor
te salomonis regis. Item dicit si quod omnes veri cubi
culari .i. cardinalia et custodes ro. ecclesie sequuntur robo
am et alii villes ieroboam prout fuit dictum quando fuit
de scismate et ibi videatur predicta in
cap. 1o dicti libri cirilli quod incipit dicit hec ver
ba super quibus verbis sunt glo. Joa. ex quibus comprehen
ditur clare verba et opera veri et pseudo pontificum
que verba sunt hec hiis diebus concernes magnum volatum
insularum flectumque caluorum nudatis eorum verticibus
decas quidem tribuum raptarum aieroboam eversis ex
dens quod sub artos locabitur fastuoso .i. thoda ex
ossis tibiasque thodes quietes extinbens hec sunt su
per quibus verbis sunt glo. Joa. ut infra et prima glo
super verbo hiis diebus sic dicit in hoc cap. videtur
innuere spiritus sanctus quod pontificum nuncium non per nuncia pseudo
pontifex excebit aut transferendo aut deponendo diversos
ut sit preterita sese velle corrigere ostendat qui reprehen
sibilia fuerunt a predecessoribus perpetrata bene etiam dixit
volatum insulae concernes flectumque caluorum .i. eporum
vel dignitatum ecclesiarum glo. super verbo decas dixit
lege 3m volumine regum israel et dordebis de decunde
.i. ternarium numerum tribuum israel raptorum ad Je

roboam ut non feras sed vero principe roboam orto ex clara
et electa stirpe. Ad hunc verbis datur intelligi quod pseudo pontifex
magnam et maiorem partem ro. ecclesie sibi habebit sequacem
sicut ieroboam qui ex duodecim tribubus populi israel ob
tinuit ex tribubus. Item glo. super verbo othoda sic dicit
hic a spiritu sancto deridetur pseudo pontifex dum thoda vocatur tho
da quidam avis est carens ossibus tibiarum ut in textu
propterea carens animi robore sustinendi vaga et instabilis
semper manet talis hic erit pseudo pontifex futurus quia semper
erit in metu et in cordis sui quiete ut mare instabile
propter quod mutationes et adulterinis solitudinis tamen ipsum
quod et multos in stultum finem deducent hic glo. ioa. super
verbo limites dixit plurimos orthodoxos pseudo pontifex
exturpabitur elam sive palam forsitan capiendo carcerando
et alter affligendo quod tenuerit ipsum orthopontifex confiteri
dicentes unicum sponsum habemus ecclesie sit unum solum pontifex
venerantur ipso non successit petrus dum ipso vixit nec
summus pontifex summo pontifici succedit viventi post subiungit
glo. hec verba o in sena mundanorum quid palpebras cum
suis ut cecutias violenter novi claudis sed cum suis ut co
rigatur falsum asserere timore perterritus hic ioa. Item ioa
in supradicto libro de flore inter alia dicit sic dum trac
tat de electione summi pontificis in cartuo papa gregorio.

mo duo tn omitte no intendo pm quid draconicius pr
int duos electos astucia diabolica quitta et cocassa
bit plimos a tramite veritat de voluntate sue pha
ratro immittet fulgurosa dicella clippeus tn dni no
fidelium congregacio disiungat ipos cooperiet et gens
cernibus dissolut clamet in fontes lacrimarum pru
pat de hijs q futura sunt maxime de ppli cecitate vide
bunt n columpna sulphuream conburent ardore cu
inquinabitur sulphur q est aurum et credent thus et
mirram in altari dnico aufferre p munere stissimo
et electo heu cecitas heu dolor q irraconabile animal
cum maxima difficultate pecudibz lac ppinat et huma
na racio prem pbum no agnoscet et videbit eis ne
bulosum tempus serenum lucidum no erit effustacio
pdta in corpore sed in corde si contemplativus eem dicere
o si diem illum indesiderabilem no vide contingeret sz
qz no tante pfectionis existo grates refero creatori
qui me dignatus est ad machinam mundi modernis tpo
ribz pvenire et talia no video o quam pauci sine ceci
tate remanebunt utinam reperiret unus de mille quod
est nimium condolendum et qz hoc video fieri in futurum
doleo langueo tribulor angustior et afligor omnia
tn sunt in dni potestate qui novit mutare sinas

et post nebulum placidum dat serenum et cuius est
mirum recurrendum ne tam magnam conculcationem sacri
bbatis in signatam permittat ut prophete talem deperire a
tramite veritatis h. ioa. in libro de flore. Item beatus
franciscus pater spiritualium minorum in revelatione presentis scismatis
quam a spiritu sancto habuit que incipit socii beati gregorii franci
cii referebant et frater leo scribit quod future tribulationis
intelligebat per sanctam temporum appropinquare in quibus temporaliter
et spiritualiter perversitates et discrimina multiplicarentur et
caritas multorum refrigesceret et superhabundaret iniqui
tas et demum potestas plus solito solvetur et sue religionis
et aliorum pravitas maculata defirmaretur et prophana
discessio et apostasia ab utroque imperio compleretur in tantum
quod summi pontifici romani ecclesie potissimi et [illegible] veritati
obedirent et quod aliquis non tantum electa in heretica
pravitate infectus et in articulo tribulationis illius
ad preparatum assumptus multis morte sui erroris propriorum moluetur
et quod tunc multiplicarentur scandala et dividerentur religio
et plures ex aliis frangerentur et quod non contradicerent sed con
sentirent errori eorumque opiniones et scismata tot et tanta
in populo religioso et clero qui nisi breviarentur dies
omnes nullum verbum evangelicum sibi fieri posset induceretur
in errorem et electi hoc beatus franciscus nunc videatur

quid sentiunt prophete de fine pnti scismatis et quorum pro
phetarum verbis et auctoritatibus non solum qualem finem
recipient verus pontifex et pseudo pontifex sed etiam qui
verus et pseudo pontifex sit decernere et cognosci poterit respon
detur quod s. in 6. et 7. capitulo libri cirilli et mellina in reve
lacione quam habuit de pnti scismate et etiam ioa. super iere
ad h. clare dicunt quod verus pontifex vincet et pseudo pontifex
cum sequacibus reducetur ad malum et stultum finem
k. ss. et ioa. in prin. 7. capitulo dicti libri cirilli dubitati
ne dixerunt quod quandoque potencia pseudo pontifex esset tanta
cum auxilio filii avis .i. filii karoli quondam impera
toris secundum glosulatores quod forte verus cogeretur renunci
re dignitati. k. non renunciet sed in veritate verus pp
vincet ipsa secundum supradictos prophetas et eius facta rema
nebunt valida et firma et sancta pseudo pontifex in ma
nia parte destruentur per verum ppam auctores et ver
ba dictorum prophetarum hec probantur sicut hec nam spiritus sanctus
in 6. libro cirilli c. dicit sic tunc celibes et blasto
nes lugere cum roboam et blenones mixtos dorto
nibus ridere cum ieroboam irriget ieroboam
verumptamen si maiora videre succubere deum lauda.
hec si quid impotent illa celibes et blastones et
alia verba usque ad verbum supra ex poni in principio

libri ubi ponit de prenosticatione pnt stismat glo. aut
ioa sup dictis verbis dom lacrime et c. sic dic lacrime
roboam i. orthopon erunt pces orthodoxor ecce quas
tandem amittet excessus ut veritas veri pastor prua
leat irrigare quid ab error sorde purgare intelligo
Item in libro de horostapo trattans de stismate sic
dicit sponsa dolebu se videns a sponsso no legitimo
amplexatam cum ea tn adulterare no potuit se ipm
adult adulterabit et sponsa fidelis alterius remanebit
viro suo legitimo copulata hec in horostapo Item ss. in
dicto ca. 6. libri cirilli sic dic spedromium tollet
novissime flos illa indifluus celesti promissu hic fer
nebit ad predicta olim sub primo qui crucis fuit submer
sio et confusio sed no potuit quod glutinu hec ss. cum per q
bus verbis dic glo. Joa. sic flos flos quid hec in
tactu et novitate in ortu hec aut novitas qua comi
ttet potuit contingere multi et maxime in officiis et dig
tatibus ro. ecce committendi et renovandi glo. sup verbo
hic s. vero pontifex volet reparare ea que destruxit pseudo po
tifex eius predecessor vere crucis submersio et fere totius
totius vanitatis confusio sed omnia vero pontifex no potuit
verba aut ss. dicto cirillo in 1o ca. de hoc sunt hec
laos tm primario jaspidi iusto in ventro habebit
no vicio flagelli stipula conflato et habitu veritatis

sed maiora succumbere videre deum lauda hec s. Super
quibus verbis dicit glo. Joa. et primo super verbo laos hic
distribuit divisione et affectu erga utrumque pontificem
alii quidem simplices et vulgares lugebunt cum Roboam
ut in superioribus legatur i. restabuntur ex deiectione
ipsius alii ridebunt cum Jeroboam applaudentes ne
quicie eius Super verbo primario dicit glo. iaspis quidem
sit viridi coloris virorem fidei operum virtuosorum
insinuat eum non in merito hic ortho pontifex comparatur
glo. super verbo non vitro fragili comparatur quia fragilis
erit nullus momenti vel vigoris quamquam s. gessit in dei
ecclesia hec autem intelligere licet nos quo ad deum non quantum
ad mundum quia deus non novit nec diligit nec sua hec Joa
glo. super verbum dicit athaliam matrem achozie que
temere regnum ierusalem invasit semenque destru
xerat regnum maligne scimus subcubuisse et ioas
iam dudum occultum cum diadema regni debebatur
producta a ioda pontificem in throno sedisse de quo
habemus regum in volumine et sic pseudo pontifex qui in
iuste invasit sedem apostolicam repelletur a sede Item
mellinus in revelatione sancta adeo de summis pontificibus
loquens de scismate et ipsi pseudo pontifici sic loquitur
inique non potes super terram extendere ut putas fun
bas tuas iactabis retia et laqueas et corda confundas

sciaz saciaber amo sed intellectu tuu no implebis
qz duodecim ydus duplicabis vl triplicatos non
transies eritqz finis tuus exuentitus in cuius ap
cione cruor pdicabit euangelium eternu ut puto intui
effusione cruor taurus mugiet et eius mugitu
stelle resurget z claritate reddet Jt ioa sr ie ad h
sic inquit sr illis verbis in diebus illis saluabitur
iuda et israel habitabit confidenter in diebus illis s. q
bz adisceret iusticiam habitatoris orbis saluabitur iuda in
ro ecca q est latina israel habitabit confidenter grecus
s. conuersus ad fidem Jtem nette est pdicare euangelium
in toto orbe et affligi ecclaz et imperium distinguendi
statuto ydolo desolacionis ro. capto in pseudo pphta
qui sit aureus p iusticiam argenteus p eloquenciaz
ereus p fama ferreus p potenciam luteus p vita
vn qui facit regnare ypocrita ppter pcta ppli hic aste
det usqz ad nubes p superbiam et symoniam sed in fi
ne sterquilinii more pdetur p ignominiam pprtea sequitur
contritu est cor meu in medio mei z contremuerunt
ossa mea quia tam sapientes quam simplices tam de
biles in fide quam fortes diebus illis terrore superueniente
tabesceret ita ut ebriati calice yre dei vix adicient ut
resurgat Jte dicit sibilla erithea futurum est quidam ut

veniat pseudo pont. fultus et adiutus rei publice fa
uore et qui alt. rex impugnans facie nec in propriis viri
bus prevalens vel confidens ymo plusquam credi possit
universa Item ioa. super iere. ad h. super i. verbo vos
quidem pressuram habetis dicit vero ordinem concipitur in ecclesia
primitiva. pplus ypianus nostitur in ecclesia gentili prosperatur
in gloria evertitur in miseria egreditur captivus in rex pu.
consumitur in lacione subgente perfida et dolore sub pseudo
prophetia siquidem bene maledicitur illa dies in qua ad culmen
dignitatis exoritur quia quod statu superbie et profundo nequicie
immergendus est in lacum rex pu. a spiritu furoris et ire Joa

In quo loco pati debent pseudo pontifex
et sequaces

Nunc queritur in quo loco pati
debeant pseudo
pontifex et sectates tribulacionem multi theolo
gi asserunt quod patietur prope albuam. i. tiberim et maxime propter
verba ioa. super ioa. et c. et ibi suttendam ignem et
saltu eius et maxime in perisio quia ss. in ca. 6. cirilli dicit
hec verba hoc quod peribit novitas mandata quia nonnullam
supreme tabule congregabuntur in pyrro frendosa trita
et aspera tyberi yrrigata ubi presti dyademat. unusquisque pri

marij thesaurum ne aquiritibz rapiat ibi ludet in pir
go ad modum se attentes magnaqz facturos effugientes
sed ebrei sopitiqz flecti pendent obienum iacturam cruoreqz
dimicancium vernularum donec ursus mirabilis egrediatur
ex saxo agitatus aspu plumarum regina astinqz noua pros
perans qui stipendium contat et sedendentes dispergat tunc
optigadis eulabit cum ex excisa malicia de petra duris
sima quam conspiuit et celestis non paucis quorum iudex existit
tunc pharisaeus confisus in superbia populorum merebit qui sin
cipd eius radebit quid tu monstrum virginem attentabas cuius
prophilacteriis pascebarum tu quid clamabis sed surdebis ad
clamorem alterius ut ignores ubi stilla rons repentis olim
te per fluentissime irrigantis. h ss. super quibus sunt glo.
ioa. quas omitto excepto quod super primis verbis super verbo
intimulari monmullariorum nonne cardinum seu prelatos in
telligo spiritualia temporalibz cambiantes prauitatem simonia
cam committendo super verbo supprime supprima tabula est
ecclesia vel altare ubi vere ille agnus comedit qui tribuit
vitam mundo vnde de se ipso dicit qui manducat me et ipse vi
uit super verbo pyrro quid sit pyrrus non bene video nisi
per pyrrum intelligamus parisium quod frendosum vere
et populorum turritumqz consistit atqz tyberi irrigatum cum
secus illum existat ioa. Item ioa. super iere. super illis verbis
quia custodes agrorum facti sunt super eam in giro ut nullus

euadat nam sic admonumentum ypi adhibiti sunt custo
des milites ne ypus prodiret sic expedit ut milicia scolaris
adeo custodiat aditus et egressus ecce ut exire nequeat
sed bibat de calice furoris babilonis Item aliqui theologi
exponunt regina plurimarum astunque noua ciuitas diuini
on que est noua Roma aqua procedere debet ille qui con
teret congregatos in parisio aliqui etiam dicunt quod parisius
est ipsa regina noua

a n Verus papa et sequaces pati debeant mala //

n Iso ubi pati debent ysen
do
pontifex et sequaces bonum est videre an verus
pontifex et sequaces ad pati debeant propter instantis
tempor maliciam et vere dubitandum est ne summus pon
tifex verus tempore frederici tercii qui cito regnabit et qui
erit .v. rex possumus contra ecclesiam de quo in apocalipsi dicitur
non grauetur ab ipso vel gente gramatica quod nam erit sapiens
ut speratur dicit .n. ioa. in libro in libro de omnibus ad h.
super illis verbis ecce inquit damascus et cetera quibus .n. die
bus preteritis inter se alamani pariter et normani sub pasta
sio papa confligeret quorum tamen esset absoluta victoria non
atque foras impingit in fortem et ambo pariter conciderunt
restat itaque ut adhuc summus pontifex gramaticorum sub
eat scandalum cum fugitiuorum baculum cui sedes eius
mittitur inter manus auxilii presenserit iam confractum hec

prophetia et similes de hoc loquentes complete non sunt ab anno domini
m°.c°.xcvii° quod Ioa. dixit supradicta verba

Quanto tempore scisma et tribulacionis dura
bunt in ecclesia dei et quo tempore finientur
et de multis novitatibus que fient inter tem
pora et finem tribulacionum et aliquid de Frederico im
peratore et Karolo Rege Francie

Scriptis et notatis factis operibus
tribulacionibus in
pseudo pontifici restat videre quanto tempore scisma et
tribulacionis durabunt in ecclesia dei et quo
tempore finientur scisma et tribulacionis et vere revolutis
libris Ioa. et quamplurimis libris prophetarum et multis singularibus
prophetiis tam literalibus quam vulgaribus neminem inveni cla
re terminantem tempus instantis scismatis licet Ioa. et multi satis
clare diffiniant et ponent finem et tempus omnium tribulacionum
ecclesie ut infra patebit tamen Ioa. in multis locis et specialiter in libro
concordie dicit quod dies hora mensis et annus quibus in
cipi dicunt predicte tribulacionis soli deo sunt cogniti qui semper
sibi ad reservat de futuris licet signum principii temporum tribulacionum
manifestetur spiritus sanctus in cuiusdam pseudo pontificis in capitulo .i. libri
Cirilli sic dicit. Post hoc vix tradere tempora aperiens et licet
ibi sit glo. Ioa. tamen non est clara quantum ad finem scismatis

Sciendum est tamen quod hoc verbum tretas vel tetras nomen
grecum et significat quaternarium numerum propter quod aliqui ex-
ponunt quod veritas scismatis cognoscetur post xvi a suo principio
Item mellinus in revelatione quam habuit de summis pontificibus
loquens pseudo pontifici sic ait tuum intellectum non implebis
quia duo duplicatos non transies eritque finis tuus tunc
verba michi non sunt clara tamen considera intentione spiritus
sancti et ioa. in vi capitulo 2 libri cirilli qui omnino volunt quod
cognoscatur in isto scismate quis est verus papa et pseudo
papa et veritas prevaleat et quia propter electos abreviari
debet tempus pseudo pontifici credo secundum multos theologos
quod circa m. ccc. lxxxvi. vel alongius. quia principium scismatis
veritas cognoscetur et mala erunt scismatici ut plurimum
nam inter tribulationem principium scismatis et tribulationes frederici
debet esse aliqua parva respiratio a tribulatione. Item ioa. in li-
bro de misteriis iii. distinctione clare dicit quod post multas
et diversas tribulationes fiet plena concordia inter ipsam
et fredericum 3m. licet post ipsam concordiam fredericus parum
vivat. Sed iterum revertendo ad materiam de quantitate et de
fine tribulationum futurarum in ro. et universali ecclesia. Sciendum
est quod secundum ioa. super iere. ad h. et alios magnos theologos
quod ecclesia dicitur habuisse et habere tres status unum in veteri te-
stamento et duos in novo cuius prendet status initium.
fuit abadam usque ad xpm in quo statu ecclesia dei recipit

finem

atribulacionibz tpore anthiocli dicti nobilis quo templu
salomonis poluit et destruxit z ipm substanciis spo
liauit. 2us status insipiens a° finiuit in m° c° lx° anis
in quo ecclia dei recepit fine atribulacionibz dat per
fredericum imperatore sed qui ipam multu conculca
uit in 3° aut statu in quo sumus ecclia dei recipiet finem
atribulacionibz in ultimo anno gog psecucione ecclie
contemplantis qua tribulacione finita erit pfecta pax
z letticia in mundo tam in clero qua in pplo sclari usz
ad fine scli quibus pmissis sciendum est sm daniel ut oes
antiquos et Joa. et Rab in libro de ultimis tribula
cionibz q ante tribulacionem dicti magni anni insurgent
in mundo multi anni z tam de corpore qua de pplo vna
cu multis ministris et maxime rex aquilonis unus de
quo dan. et iohes in apoc magnam faciunt mencionem
Jt secdm lz satham heat potestatem semp ad seducendum tn hijs
tporibus circa finem tercij status z fine sexte etatis
anequa pueniatur ad tpus pacis z letticie an tpus dicti
magni anni ipe satham plus solito soluetur et sibi
adeo dabitur maior potestas male agendi decipiendi z sedu
cendi homines z spalr prelatos clerum principes z reges v
anorum z eos infideles operando maiores tribulaciones
bella et lites in mundo q fuit vl erit postea Qm aut

dicti Satham fuerunt soluti et quando receperunt dicte tribulatio
nes. Item quando dicte tribulationes et supra nominati ante ipsum
et maxime rex aquilonis qui vocabitur fredericus 3us et ultimus
magnus antichristus qui faciet ultimam tribulationem
regnare debeat et quantum durare debeant tribulationes.
predictorum queri potest quibus respondendo dico quod prophete hoc clare
non possunt tamen quod dicunt et quod signa ponunt fideliter hic referunt
et primo refero quod frater gilbertus de anglia petrus iohannes iaco
bus grecus et magni theologi dixerunt clare quod magnus
satham fuit solutus ad male agendum et dicte tribulationes ince
perunt. Anno nativitatis domini M. 364 vel circa et durabunt
usque ad 1409 et hoc probant per auctores daniel prophete 12o capitulo
daniel quod ego et approbo maxime quia dominus noster ihesus xpus
math. 23. loquens de adventu antichristi et volens soluere
questionem discipulorum dicentium vo dic nobis quando hec erunt
quod signum adventus tui etc. etc. revelando tempus de opaci
onibus prophetarum pseudo de quibus ibi loquitur remittit ad
danielem dicens cum videritis abhominationem desolationis
que dicta est a dicto prophetam stante in loco sancto etc. in quo capitulo da
nielis continetur sic daniel audiens narrari tot tribulationes
ante adventum christi et in veteri testamento voluit certionari ab angelo
sibi loquente quando dicte tribulationes in novo testamento eve
nient cui danieli fuit sic responsum per hec verba a tempore

RB

quo ablatum fuerit iuge sacrificium et postea fuerit ab hoia
co in desolatione dies .1290. beatus qui expectat et peruenit
ad dies .1335. tu autem dabis vade ad pretermissum tempus et sta
bis in sorte tua et est notandum quod prophete accipiunt diem
pro anno iuge autem sacrificium ablatum fuit a templo et in eo
fuit desolatio per titum et vaspasianum imperatores post
nativitatem domini per .14. annos quibus .14. adiunctis ad .m.
cc. xc. fuit annus a nativitate domini .m. 314. quod incepta fuit
dicta tribulatio quia dicitur ibi beatus qui expectat et peruenit
ad dies .m. 335. annos infra quos annos .m. 409
principes reges populi fideles et infideles et spiritualiter ecclesia
et alius clerus tribulari debent a potestate et malicia dicti sa
than et etiam multi antichristi in ecclesia dei et in populo christiano insur
gent infra illud tempus et maxime supradictus fredericus cum
3bus antipapis turbabit mundum et maxime carcerando re
gem francie nomine korolum quem deus miraculose libera
bit a carcere et post fiet imperator ab isto sancto et angelico
pastore prius privatus prelatus et ducibus alamanie ad quos
spectat electio imperii ab ipsa electione imperii qui imperator
cum angelico pastore qui ipsum coronabit reformabit
ecclesiam in statu paupertatis et dei obsequiis et ipse imperator
cum uno sancto papa faciet .1. passagium et ultimum per terram sanctam
quam recuperabunt nec ante nec post aliud generale passagium ante non
poterit propter predictas tribulationes et post non erit necesse

qz tra sta recuperabit a xpianis z iudei greci z alij in
fideles incipient conuerti ad xpm z hoc sm ioa et
rab in diuersis libris Item ioa. in libro de ultimis
tribulacionibus p id. apoc vidi bestiam z reges tre
z c. dicit q hijs tporibz tribulacionem reges et prin
cipes seduti debent a pseudo pontifice ut eent contra verum
ppam et ecclam. Item sm multos theologos asserentes
se ab spu dei lequi dicunt q anno nat. dni m. 334.
alamaniam franci z yspani erunt in bellis et ytalici et
oes nacciones inuocabunt auxilium ab ecclia z ille qui
auxiliabitur verus ppa vere obtinebit et spatur q erit
rex francie noie karolus vn apoc ecce equus al
bus et qui sedebat sr eum vocabitur fidelis et cu
iusticia iudicat z pugnat Item et omes infideles
in uicem contra fideles infra id tpus commouebuntur in
bellis Item de ipis antixpis bne pprendet applus ad
thesa. in c. nequis z c. quibz annis m. 309 reli
gabitur sathan z eius potestas soluetur sathan z eius potestas et ve
niet ultima tribulacio gog z ultimus antixpi qui erit
maior quam dici possit tn tribulacio dicti antixpi no du
rabit nisi 3 bz annis cu dimidio sm oes pphetas et
antequa veniat erunt multa signa z prodigia in mundo
tam in sole quam in luna et stellis z tremotibus

auentus autem tribulacionis dicti frederici et aliorum principum erunt sine signo secundum apostolum ad thesa et secundum ioa. in libro concordie quia dies domini sicut fur in nocte ita veniet cum enim dixerint pax et securitas tunc eis repentinus superveniet interitus hec ioa. quando autem deleat esse omnis tribulacio finita tam in clero quam in populo et esse tempus pacis et letitie sine labore et scandalo ioa. hec ponit in libro concordie et clerici dicam infra cum tractabitur de ipso tempore post mortem ultimi antichristi. Item inveni opinionem multorum theologorum dicentium quod ille fredericus innatus fuit anno 3644 anatis domini in coniunctione iovis et saturni in signo tauri. Secundus antichristus apparuit in ecclesia in anno 3644 anatis domini. Item inter cetera specialiter notandum est quod ioa in libro concordie et in libro de ultimis tribulacionibus dicit quod hec tribulacio frederici et aliorum principum assimilatur illi tribulacioni que fuit tempore machabeorum in quorum tribulacione summum sacerdocium apostolicum fuit occupatum scilicet Jasone Melao Lisimaro et Arthino et quibus tribulacionibus finitis ypocrisis princeps pacis natus est et octovianus apostolo romanorum mundi monarchiam et sic post instantes tribulaciones novus summus pontifex in spiritualibus et novus imperator in temporalibus insurgent in mundo videlicet supradicti pastor angelicus et karolus rex francie qui sedabunt omnes tribulaciones usque ad aduentum antichristi magni et etiam sic summum sacerdocium vacavit per mortem tempore machabeorum

beorum et fuerit multi ante summum pontifices sic infra hanc
tribulacionem vacabit sedes Ro. et credo per unum annum cum
dimidio prout habetur in cap. q. 2 A. libri cirilli ait ab
sconsione tonsure in quo tempore vacacionis clerus erit in
tam tribulatus et afflictus quod tonsuram abscondet et
se clericum negabit quia omnis ecclesia perdita et erunt eciam multi
pseudo summi pontifices ante finem instantis tribulacionis Item
dicit ioa in libro concordie quod circa tempora supradicti sancti
erit opus et misterium quod fuerunt tempore nativitatis ipsi quia erit
alter zacharias alter iohannes baptista alter ipsius homo scilicet predictus
papa sanctus Item erunt viii novi apostoli qui predicabunt Item
eum gelimen dei ut omnes convertentur ad deum et specialiter gre
ci qui fient summe boni Item sibilla erithea clarissima
prophetissa presenciens adventum frederici 3i et pseudo pontificum
qui erunt eius tempore sic ait Post hec veniet altera aquila
que ignem favebit in gremio sponsse et erunt ei 3es adul
teri unusquisque legittimus alios devorabit unus cui erunt
3a nomina blasfemie cantus eius abhominacio ascendens
in conspectu altissimi et finis interitus Item sibilla sinna
sive trecensis loquens de ipso frederico et pseudo pontificibus
sic dicit erit in insidiis sponsse agni depauperens cul
tum eius et erunt 3es sponse adulteri simul unusquisque
legittimus in cantu debili unusquisque adulter reliquos reli
quos devorabit cui erunt 3a nomina blasfemie et cantus

eius abhominatio et ascendens in altissimo et finis eius
interitus deinde cantabit gallus optimus fiet quia resta
uratio Super quibus verbis sunt glo. Ioa ut infra erit
3es adulteri .i. pseudo prophete simul orta discordia inter illos
Super verbo unusquisque legitimus .i. unus propria carnis electus in
cantu debili dum adulteris resistere non poterit hic con
iungitur quod a carnis perturante electionis discordia gravetur Ex
ist in quo in insidiis sponse agni depauperens cultum
eius unus adulter reliquos devorabit vel interficiet
vel expellet 3a nomina s. blasfemie predicans heresim
3o fidem cuius cantus abhominatio .i. symoniaca labe repre
sus erit et ideo sequetur gratiarum et ordinum corruptella
donec pes unus et anus et sex digiti .i. ses menses me
surentur finis adulteri .i. interitus carnalis unde propheta disper
dam nomina ydolorum de terra .i. ecclesia cantet gallus opti
mus .i. propria verus fiet quia restauratio ista ad aquilam que
inter ipsam et ecclesiam fiet plena concordia et cum isto frede
rico et pseudo pontificibus finietur tribulacionis cleri et populi
que inceperunt in anno domini m° 366. ex quibus clare patet
quod post prius scisma insurget ad scisma opere dicti fre
in quo scismate erunt 3es pseudo pontifices et unus verus pontifex

Prophecia frederici co

ronati qui tempestas veniens. f 3 cum equitibus
2 pte trestu parit atque nauli et effusione sparsi sa
guinis vim ditabunt

Prophia

pseudo ipse se 2 te dispdam
sathorem magnum de babilone
tenentem saltem in tempore messis 2 erit hic
antippa natione alamanus

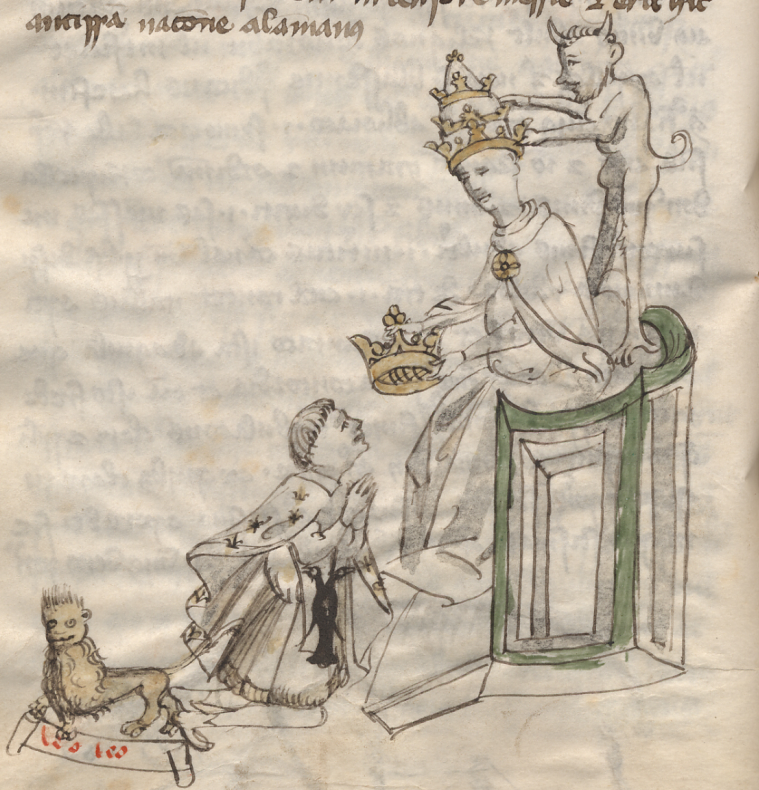

rophia huius antippe gallinum et galli
na calcauit umbra mortis
duy cecorum et potestas mortuorum turpi tamen
morte afflictus et erit nacione grecus

rophia huius antippe homo tenebrosus
et demone plenus palam et
secure loquetur et erit nacione ytalicus

Ha pphia supradicti frederici co
ronati in imperio gra
dis aquila nigra pennas ocius exgistere
tende alas et rostrum inpinge et ponge tortuo
sus coluber mentosusque tibi ex latere cogietur
et quem plurimum conventu proculdubio fortunaber nec o
bliuisteris filios spurtiferos et colates petre oleo li
te indifluo cum aliis plectere ne perpercis sed discettos
non tocaliter altaribus ceteri iagentur prorsus in totico.

vigebit tanta est virtus benignum pastoris quod montium cacumina in
curvabuntur quasi nichil habens et omnia possidens hic vir sanctus religiosorum
cornua conteret superba et omnes erunt ad statum primitive ecclesie. ita
quod pastor unus lex una dominus unus verus et modestus deum
timens orthodoxa fides regnabit in ierusalem id est verus iudeorum
deus dominus ihesus ipsius cuncta prosperabit et ordinabit ultra quam mens
humana poterit comprehendere quia summus dominus et verus medicus
post vulnera tribuet mellifluam medicinam. O vir bone cum
montium tibi planicies apparuerint in aere circa orientales par-
tes preparate. Item in veniens quia post ter tribus temporibus reddes
deo animam hec mellinus Ioa. autem in libro supradicto de flore de
summis pontificibus vocat hunc papam angelicum pastorem et de ipso mul-
ta optima dicit interque potest hec. celi enarrant gloriam dei et gaudia
fidelium animos iocunda bunt quia dignabitur dominus cum fidelibus suis gratiam
facere et electos suos ad cenam agni convitabit ubi erit melodia
et cantus cum iubilatione psalterii et tanta est ipsius virtuosa bonitas
quod impetus fluminum faciet adversum retrogradum pervenire
montium cacumina flectentur ad eius aspectum maris unda carebit
eius bonitate tunc resurgent mortui tunc elevabuntur altaria tunc
cooperientur ecclesie discoperte tunc graciosus rex de posteritate
pipini veniet peregre ad videndum claritatem gloriosi pastoris cuius
nomen incipiet per P. qui pastor ut estimo in temporalibus sede vacante
hathenus et meliflue collocabit deum regem quem sibi in
adiutorium convocabit quem mellinus vocat dicefalum sum quod
duo capita habebit orientale et occidentale hic pastor basilicas
et arcus conteret et balistariorum arcte dispergit et electos

dni lectificabit hic angelicus pastor de temporalibus nichil se in
tromittet sed baculo suo visitabit regiones et tras. Ita quod
procuratione solicite pastore supradicto et exercendo dno temporali inter
latinam et grecam ecclesiam fiet unio in perpetuum duratura ut
grecis ut estimo tempore angelici pastoris aliqui ex ipsis incomplices
sacri solii assumentur in uno sic omnibus roborata sacrum pastorem
predictum estimo quod pretermittere non intendo in principio sui diuinitus ad partes
galie sub generosi potentia regis applicabit et antequam firmus
sedeat in solio sancto pugne et contentiones erunt in mundo ut po
ssit tollere dolositas ex nequitia desolari et partes solii a
boleri omnes sed diuina fauente clementia cuncta fidelibus rendebunt ad votum
ut dicere possit dno gloriosum tamen qui pastor non solum pastor
sed rectificator potest dici post iterum dici quod multa comprehen
det qui et mare insulas circumdabit viam sicco pede calcan
dam ab europa asyam statuet Itaque orientales inquantum sub occi
dis cordabunt babilonica urbs caput et fremitus mundi roma
ad nichilum fere deueniet in temporalibus sed in spiritualibus quod parum
remansit minus grande quid plura et qualiter me verbosum
ondo in illo tempore venient dies pacis ita quod angelicus ymnus
cantare poterit dulci cantu quia pax et tranquillitas ad gen
tem dispersam deueniet per me et alios diu prophetate itaque in
sex et in dimidia post sex partes temporum dno animam con
signabit mirabiliter resplendebit in morte et quod finis eius sit in
prouincia sicca inter flumine et latum in plantacione uxorum montes
et hec de angelico patre sufficiant ioa. in libro de flore. Danielis
autem in libro intitulato de oroscopo de reuelacione summorum pontificum
et de hoc angelico patre sic dicit. Ecce phonoratio est summum

consilium ecce saturni consoris consolacio vere hic dicetur solis prico
et inuicis lapidis preciosi dudum latentis et dicetur sit nomen domini
benedictum posuit te solis horoscopum in solio suo sacro hic
aurea methalla sagitta feriet rem publicam promouebit hec
et a bona voluntate causa omissa dicit dandalus in supradicto libro
rabanus autem In reuelacione diuina quam habuit de angelico pastore et
aliis summis pontificibus sic dicit et reuelabitur virtus a deo qui
habet primo monachi et nomen per litteram .p. petram habitans et
pa veni in aliene luctus relinquens mundum et victum agres
cere herbis et viues mortuus et gemebundus dissipans
omne brauium iniquitatis et iustificans quod maior stella appa
rebit tibi nigra nudus interim vade ad inferiora terre iste
pauper et nudus electus a deo suadente iniquo pastore poterit
in altissimo calcere iste autem qui stat virtus ante eum mundanum
statum colligendum et delendum ecce eo incarcerato denunciat
plangit quod mortuus non videtur et oblitus aspectus eius nouerit
eum multi quamuis istum nullus videat quod ab ebriatus mani
festatus conuectus est a celo prico inuisibilis apparebit vox cla
mabit maxime ite confestimeria ad occidentem et septito
les inuenietis virum habitatorum amicum forestum non in domo
regia aliud ad uidendum futura precipue et ita habebit septiliceo
imperium mansuetum mente et alte mentis altissimum
angelus pastor

ngelus pastor eductus de carcere ad denun
ciacionem huius ligati

rophia koroli regis francie coronati
in imperatorem per angelicum pa
storem corona spinea nolentis coronari corona
aurea ob reverenciam xpi vocabit eum dns sibi
dilectum suum. k. germen iustum et benedictum qui propter peccata
populi in terra salsugenis extitit in carcere qui divina ma
iestate exiuit ad vinculis verecundis hunc imperatorem

ꝑpetualis summus pontifex eligit ut in petro in primo regum usque ad tempora
nouissima. Item a prophetia velint nolint mundus serbians in fi
ne regni titulie et sacrum imperium veniet ad manus francorum
Item. ceptrum quod sublime erumpet in surculos floreas et li
lia velint nolit

Angelus aut dni clausit sathan ut non seducat amplius gentes donec consumentur anni mille et post hec ondet solui modico tpe.

Verba angeli po rigentis librum seruate via dei que scripta est in hoc libro

Ecclesia figure noue et sancte religionis
faciende in qua continebunt se summi pontifices post magnum ante
ymnum que est ista que ascendet de deserto sicut virgula
fumi ex aromatibus mirre et turis et ipsa
respondet in gratia sum sed formosa filia ihesu.

E pastore successore angelici pastoris et eius virtuosis operibus

Ce successore aut dicti angelici pastoris ad litteram dicit Joa. in supradicto libro de flore ut infra

Statim absque discordia quia non erit discordie assumetur in solio mentione pastoris elapsi gallica natione qui predecessor eius ex[a] facte non prosequatur sed firmiter et cuncta fere rectificata inveniet studebit potius gubernare et amplificare tam gesta quam alia invocare. Verumtamen quarto anno sui regiminis quod prima zizania orietur occasione cuiusdam latentis in foveam. Itaque synodus congregabitur generalis non cum pompis sed more hattenus sanctorum patrum et in eodem concilio non mediantibus lancea vel balista sed ratione veraci et clarite superbia zizania totaliter conteretur. Hunc vero pastorem dico cum caldeis .i. alamanis ut in tenitoma per annum et amplius commorari quia erunt aliqualiter indignati de temporalibus et domino supradicto quia fuit de generositate pipini cum ipso pertineat electio temporalis domini uno rectore pastor predictus eas assignabit in facto et novam novitatem declarabit reversusque de caldeis transiens quia per galliam benedicet gallos et eis dabit ut in mandatis ut ferno amore cum caldeis permaneat et unus alterum veneretur. Hic pastor arte balistaria prohibebit de cetero mine extendi ut nunquam balista alia fabricetur nec arcus.

. deffecta.

deffectus oes sui predecessoris ymo deffectum tpor qui predecessor
no hebit deffectum nisi qr tpus defficit h eid oia suplebit
sup peregrinu in hitu paupertatis et qr ipo tpe erit vmo int
corp et aiaz no curabit vana transitoria cumulare ex
quibz est corp quo inquinatu et turpe qr oia plana erunt
ex secucoe mie tpali indigebit tandem sedatis omnibz scua
rium dei et tra dn voluerit sic z tolerabit visitacoe in 4or parti
bz et diminuta 4 tpm expirabit in dno in ciuitate vbi pfecti
marmarii erunt nouit aplicati de qua mellinus loquitur
dicens marmoriorum ductor egregius de cumulis in aquis
cumulatos recedet ad magna insulam veni z in dno pma
nere In hac insula fine pastoris estio qr erithea dicit
in tra oriali aqua data cu marmariis fiet vitam
et insulam in partibus asie estio de cuius noie nil possumus
certe dicere strabo tn qr gentes vbiqz concurret ad insula
ppter miracula dormiunt in ea h ioa in libro de flore rabanus
aut in supradicta reuelacoe qua hunt de hiis summis pontibz
dicit sic ecce vide i ho de primo gne olim absconditus p in
trantes simul iiii annos mille alias nudus venit de tra
tenebrosa ut sua splendentes incipiat vita ymago 2e vite ve
rissima hec tn solidus duplicatorum annorum introibit mortuus
petra 3bz s. annis et amplius petrosum carcerem sustinebit
tn felix ho in qua natus fuit qui tm diaqz habet in suadto
libro de horostapo de hoc pastore s. dixit ut supra so
lium clarescet sbeo donec pons firmetur a ponte i. qr oib.

transiri possit sine dubio et iactura meditacionum formica
rum indus obscurus tunc coruet ad hec succidentur ad omnium
formicarum solitudines cornua suscipietur ab aere in 20
gradu arietis et fiet inuisibilis et clarificabitur in solio suo

Hic est ppa successor
angelici pastoris
cuius ꝓphie et acta scripta sunt supra ꝓxi
me ꝓxime:

De tercio pastore post angelicum pastorem et eius operibus virtuosis

Nunc sequitur de 2o pastore post angelicum pastorem et de 3o post tribulacionem de quo pastore dicit Ioa. in libro de flore sanctorum ut infra eius noua successio indagatur licet ecclesie dignitates de absentia morte pastoris minimum sit turbate cum ad eos noua peruenerint de vacatione sedis procurabunt eligere pontificem successorem sed sub

totaliter extirpare quia sicut corpori sano contraria infectio lepre
dignoscitur inter aurum et argentum prelatos lepre vicio
faciunt male sanos ideoque dividet alterum ab altero et unam
ab alia mixtura indecente nichil petitus ei dimittendo nisi tantummodo que
ad sustentationem eorum possit in medie pertinere ceteras ipsorum di
vicias ordinabit pauperibus erogandis ne suo tempore ex
deffectu nimie paupertatis aliis succumbat in vitu directas et
probabiles tamquam visibiles ad ipsum negotium confirmandum rationes
ostendet ut virtus corporalis ad sanitatem cum magnifestissimis omnibus
redducatur commutabuntur plurimum ad prelationis onera assumenda
et pauci quinimmo acceptabunt quia cuncta prelatorum malicia
erit per sanctionem canonicas extirpata est idem pastor fructum
nimium faciet animarum Judei propellentur et servantes fidem
Christi sarracenum sub domino Christianorum expositi compellentur recedere
vel mandata ecclesie et viam veritatis attendere plurima sacra or
dinata fient et omnia executioni debite mandabuntur per pastorem
predictum ita quod convertentur cuncta in usum et rationem bonam
secundum mandatum evangelicum quod erit plenissime observatum et
vere dici poterit quod ecclesia dei sponso digno copulabitur
et honestate sponse augebit et tenebit infirmo seu
infirmitate scientie non dampnabuntur silebunt vicia et illicite
conditiones amplius non regnabunt et organis et cym
balis bene sonantibus quia divini roboris brachio commissi
hostes imperii adversus eos nequiunt prevalere postquam
verus pastor predictus post tres dies et decem tempora seu portus

infirmitate caduca ymo mortui ex ipsa infirmitate virtute
solis exurgent quia ceptum verum id sol tenebit et incli
nato capite adorabit et cantabit gloria in excelsis
deo et cetera hec in libro de orostapo.

hic est .2us. ppa post angelicum pastorem cuius prophecie et acta scripta sunt

hic est tercius ppa post angelicum pastorem cuius prophecie et acta scripta sunt. infra ultimus magnus
omnipotens apparebit tempore huius

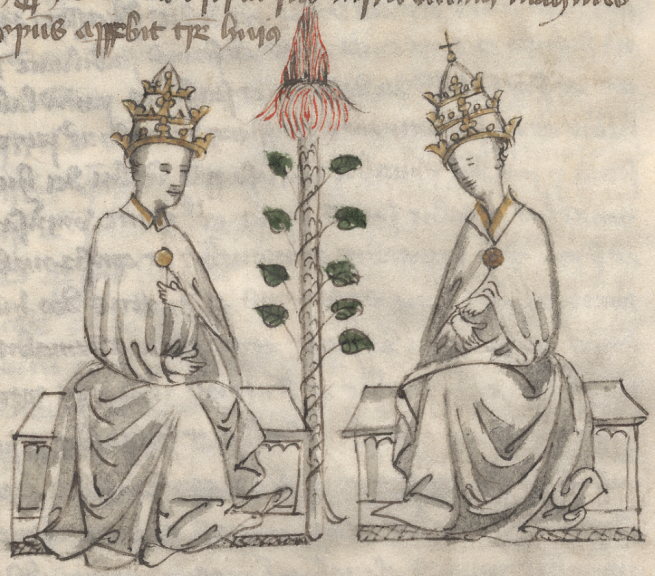

E quarto pastore et eius
operibus virtuosis

Sequitur de quarto pastore post angelicum
pastorem qui quartus est post
tribulacionem predictam secundum ioa. in supradicto libro de
flore postquam supraditus pastor fuit ad celestia convocatus
in mente 12m columpnis exortantibus quidam in sacro colloca
bitur solio nacione equitancius vir sapientissimus amicus domini
qui in salutari oraculo dominico resedebit predecessorum opera bo
na sequutus et quia cuncta erunt ad firmam stabilitatem redu
cta et secundum voluntatem dei disposita et stabilita parum labore
habebit et quia secundum ocinator peritissimus demonstratur pegre prosi
stens per mundum predicabit universo populo verbum dei hic mi
miraculis constabit sacris operibus exemplis gente universam
ad servicium domini invitabit et movebit et confirmabit
memor eri bone operationis et gratus deo hic
miro modo terrena despiciet et celestia adamabit gra
tam provinciam visitabit et sanctuarium ihesu xpi totamque
terram promissionis proprio pede calcabit et sustinebit in parti
bus illis plura constituet et plurima confirmabit animas
advenas invitabit indulgencias tribuet elemosinas
erogabit pauperes elevabit bonos invitabit ad vitam
hostium paradisi pluribus faciet aperiri et ianuam vite regnum
cicilie visitabit et zizanias usurpabit exemplum ymagi
naciones non veras de ipsorum cordibus amovebit hic

eum pastor inquinta pars temporum in domino spirabit alias
expirabit cuius anima dignoscetur ad celestis ierusalem consertium
pervenire cum electis et sanctis dei hec ioa. ubi supra sub
isto quarto papa post predictas tribulaciones ioa. clare et ex
presse in supradicto libro de flore tenet quod diabolus solvetur
et perdicionis filius scilicet magnus antichristus et ultimus appare
bit in mundo ad decipiendum gentes dandalus autem in pre
dicto libro de isto pastore de oroscopo sic ait quia sol
erit in exaltacione perfecta et omnis pars erit in die illo
elevata in aere et tamen non potuit ubi talis sol nova
describet et statuet nove sanctum solis federa renovabit
in scriptis quibus pactis romana temporalis figura sedens
super quatuor populos ut vidisti eius extrema pars pendetur in die
illo quia sub honestitate amicta clandestine et peregre pro
ficiscetur cum baculo sponso ut solem videt et adoret quem
vultu ylari adorabit populos suos sibi subiciet et
cantabit te deum laudamus in die illo viridarium
consolacionis princeps omnibus peregrinis et nunquam poma de
fficient de viridario supradicto ymo virtute duorum
felicium planetarum fons unus orietur in viridario supra
dicto hoc in libro de oroscopo rabanus autem in re
velacione divina quam habuit de hoc pastore multa bona
dicit quod breviter cum obmisso

ualis fuit status ecclesie in veteri et nouo testamento et qualiter ecclesia fuit recta temporibus predictis fuerunt in ecclesia Romana et qualiter in scismaticis preteritis fuit actum et aliis nobilibus secundum veras cronicas//

Postquam superius status et effectus predictorum scismatum ac acta et agenda in universali ecclesia et specialiter in Roma secundum veros prophetas et approbatas prophetias digesta et notata sunt pro pleniori noticia predictorum acuitur stillus ut secundum veras cronicas approbatas et specialiter antistitis nostri reverendi archiepiscopi nostri Eusentini vissimi antiquitatum relatorum ac fratris tholomei de lucca venerabilis cronicis status et acta preterita in dicta ecclesia lucidius cognoscantur et sciantur a rectoribus in venerabilem ego frater theloforus et socius meus karissimus frater eusebius in predictis et aliis cronicis ut infra dicetur fideliter referendo qui eusentinus et ptholomeus gesta et acta Ro. ecclesie denotarunt anatis usque ad annum domini .1316. a quo tempore citra nullum scisma fuit in ecclesia dei ex quarum cronicarum lectione reperimus clara quod in ecclesia tam in veteri testamento quam in nouo exigentibus propter alias peccatis et malicia sathane multas tribulationes passa est tamen ab omni tribulatione ipsam et ministro semper deus liberauit cum

ipi hnt. et cto corde ad deu conuersi sunt veniam pecte
tes et maiore quiete a ca in nouo testato huit ecclia
dei a destructione frederici Imperatoris 2 p usq ad tpa
ro. me. dni. gregorij pape undecimi que quies et ha
bundancia diuitiarum reduxerunt ecclam in pcta et vicia
ppter ecclia pati pns scisma et multa discrimina et ma
iora pacietur in veteri aut testato ecclia multas tribulatio
nes passa est. Primo decem dni fuit in tra egipti
Item in tpe hite tre usq ad templi edificatoz xi persecu
tones passa est ecclia Item post templi edificatoz susti
nuit durissimam iacturam et scisma quod fuit inter roboam
et ieroboam Item sustinuit trasmigratoz totius sacer
docij et destructionis templi in babiloniam per primum
nabuchodonosor. Item passa est tpe machabeorum quo
tpe fuerunt multi pseudo pontifices magnum et scismata et
clerus magna persecutoez passus est et fuit ultima
in veteri testato cu persecutoz pns persecutio frederici 3.
et magni ultimi anxi fuit similes erunt sm ioa. in li
bro de ultimis tribulationibus in nouo aut testato ecclia
et varias et diuersas persecutones passa est pctis exi
gentibus et ope vite humane hostis in primitiua ecclia
summi pontifices apli prelati et alij clerus obprobria dampna
et iniurias et mortis diuersa martiria passa sunt
Item cessantibus martiriis et crescente et dicata.

ecclesia a constantino magno et aliis principibus et populo ypiano
inceperunt primum heretici et aliorum hereticorum maxima
stancia generantes in ecclesia dei post quam autem ecclesia multiplicata
uit summe et dominis temporalibus et spiritualibus inceperunt in
trusiones et scismata in ro. ecclesia propter quod dominia et potestas
continue fuerunt odia et rancores inter summos pontifices
Imperatores ro. et dominos temporales que scismata fuerunt 22.
cum principibus et intrusiones. Et quorum primum scisma incepit
anno nat. domini 276. inter cornelium et nouencia
num. Secundum scisma fuit anno anat. domini 376. inter ti
berium et felicem // 3m scisma fuit anno anat. domini 384
inter damascum primum et ursinum // 4m scisma fuit anno anat.
domini 431. inter bonifacium primum et elialium presbiterum // 5m scis
ma fuit anno domini 506 inter symacum primum et laurencium
// 6m scisma fuit anno domini 734. inter sisinum et distorium
// 7m scisma fuit anno domini 783. inter stephanum 3m sanctum hi
rum et constantinum secundum quod scisma si bene videatur quia per
omnia similem est instantis scismati et plus similitur
presenti quam ad scisma preteritum // 8m scisma fuit anno domini
849. inter eugenium 2m et sisinum // 9m scisma fuit anno
domini 990 inter leonem quintum et uforum presbiterum // 10m scisma fuit
anno domini 992. inter iohannem 12m nobilem ro. et leonem 4m
// 11m scisma fuit anno domini 1021. inter gregorium quintum
et iohannem episcopum placentinum // 12m scisma fuit anno domini 999
inter benedictum quintum et leonem predictum // 13m scisma fuit

anno dni 1036 tpe benedicti 8m qui a ro. circiter et aliis
intruditur postea benedictus restituitur // 14m scisma fuit
anno dni 1092 tpe benedicti noui qui cum iam sedisset mul
tis annis alii 3es fuerunt electi expulso benedicto // 15m
scisma fuit anno dni 1078 inter alexandrum 2m et cadulum
epm parmen // 16m scisma fuit anno dni 1084 inter gregorium
7 et archiepm renen alias remen // 17m scisma fuit anno
dni 1101 inter pascalem 2m et 3 prelatos qui nomen et officium
ppe occupauerunt fauore h. imperatoris // 18m fuit anno dni 1110
inter gelasium 2 et bardinum yspanum // 19m fuit anno dni
1131 inter innocentium 2m et petrum leonis // 20m scisma fuit
anno dni 1149 inter alexandrum et 4or scismaticos // 21m fuit
tpe ludouici de bauaria qui ludouicus viuente et regnante
iohe 22 qui iohes fuit assumptus ad ppatum anno
dni 1316 fecit fieri antipam fratrem petrum de corbeis ordinis
minorum a quo coronam imperii recepit tamen facta dictorum
antippe et antiimperatoris annullata fuerit infra annos // 22m
scisma fuit alias est prius penis est in ipsius colo
latum aliquo alio prophetatum a spiritu sancto pro pugnacione cleri
et reformacione ecclesie circa principem intrusionum scismatum
constitucionem processum ordinacionem ablacionem et finem ex flore
supradictarum cronicarum notatum est et potest nominare singula
riter quod omnia et singula intrusiones et scismata predicta
confecta foca et nutrita semper fuerunt opere ingenio et
inuidia pessimorum sacerdotum et cleri dei sibi semper

Sergius leo. zacharias. Stephanus. calixtus. Innocen
cius. alexander. 3. et pascalis. Item singulariter notatum est quod
quod quantumcumque ecclesia in scismate vel a[illegible] vacillavit semper ecclesia
erecta fuit per a[illegible] principes seculares ut per karolum magnum. ot
tones de [illegible] reges francie [illegible] ianue pisanos
et diversos a[illegible] [illegible] ecclesia colapsa vel vacillans suis
operibus vel viribus se erexit. Item singulariter est notandum
quod nunquam in scismate per ecclesiam concilium generale fuit
vocatum. Sed illi qui fuerunt in scismatibus veri pontifices vo
caverunt [illegible] concilia secularia in diversis locis prout vi
debatur sibi expedire. Unde non reperio aliquando scisma sine a[illegible] con
silio fuisse ablatum. Item reperio quod tempore gregorii 6. et cle
mentis 2. quo tempore erat scisma in ecclesia quod h. imperator
3. convocavit et congregavit concilium generale non vocatis
papam nec cardinalibus quia erant discordes et quod ibi ordinatum
fuit voluit et servatum fuit in ecclesia non obstante absentia
papae cardinalis. Item notatum est quod aliqui intrusi in sede
apostolica et tenentes papatum iniuste suis temporibus regnave
runt sine scismate quorum nomina sunt. iohannes. 10. iohannes. 11.
Silvester. 2. damasus 2. vicor 2. Item notatum est.
quod leo papa 9. dubitans ne eius electio esset bona renunci
avit papatum. tamen cardinales videntes eius bonitatem reelegerunt
ipsum et idem contigit honorio 2. nationes bonorum omnia sanctitatis
fidelis exercita sunt a sanctitatis tronicis quod patet omnibus volentibus audire eas

nota

nota

q ius et qualis ultimus magnus antixpus et qui ap
parere debeat et qualiter ecclesia dei et Ro. pontifex
se regent regnante antixpo//

ma supius secundum
veros prophetas et

cronicas autenticas satis clare et lucide tractatum
est de statu et cognicione universalis ecclesie et particularis
usque ad tempora antixpi qui antixpus secundum ioa. apparere debet
in tempore dicti quarti pastoris post supradictas tribulaciones
et tempore tercii per angelicum pastorem de quo antixpo ss. sepe facit
mencionem in libro cirilli qui tractat de facto ecclesie et
pertinet scismatis et de ipso antixpo fac. speciale capitulum quod incipit
Interea antiquus serpens et c. revolvo calamum ad facta
et processum dicti magni antixpi et ultimum querens quis
est ipse antixpus et qualis apparere debeat et quando et
quomodo ecclesia dei regetur regnante ipso antixpo// Ad primum respondeo
secundum prophetas et theologos quod antixpus erit homo natus ex homine et uxo
re eius de semine israel et de tribu dam in ventre matris
demonis et diyboli potestati traditus et dedicatus ipsius diyboli ob

sequitur nam sicut fuit in conceptione ihesus sancti ita erit diuinus in natiuitate
in conceptione in nutritura antiypi. Item sicut ihesus natus est in
bethlem bocio humili ita alias loco humili ita antiypus
nascetur in loco superbo nam nascetur in corazay nutrietur
in bethzayda et regnabit in capharnaum, vnde propheta ve tibi
corazay ve tibi bethzayda ve tibi capharnaum. postea
veniet in iherusalem tunc satis potentem et omnes yranos nolentes
sibi obedire diuersis penis afficiet et templum salomonis
reparabit sedens in eo tamquam deus 3bus annis cum dimidio
per mundum mittet predicatores qui miraculis vi metu cona
buntur reducere mundo subdito antiypo et multi principes populi gen
tes prelati et clerus deum non timentes recurrent
ad deum contra quos predicatores et antiypum insurgent
duo sancti viri qui sunt in paradiso terrestri. vz. enoch. et helias
et multi alii sancti viri qui interficientur a dicto antiypo et gen
te sua tanta enim erunt miracula quia ipsi et suorum facientium sur
dos videre cecos audire claudos hambulare et
mortuos resurgere quod vix electi se deffendant. de hoc
antiypo loquitur. Sybilla tyburtina in hec verba in illo tempore
insurgent principes iniquitatis de tribu dam qui vocabitur
antiypus hic erit filius perditionis caput superbie. alias

et p q rege io disposui clare ponere nam non est verum quod
alexandrum magnum fuerunt excluse in regno assiriorum sed
firmatur bene cronice et secundum ioa. in libro concordie et in
.i. ca libri cirilli est verum quod dicte decem tribus israel sunt
incluse in montibus regni medorum et ipsas tribus decem
includi fecit ibidem salmanasar rex assiriorum tempore hosti
filii ela regnantis in samaria anno 3° ab urbe condita
que urbs condita fuit annis .i. lij. ante adventum xpi quas tri
bus antixpus deducet de dictis montibus in eius auxilio et pos
ternent multa regna et populos et erunt gentes turpissime
carnem humanam comedentes et sanguinem humanum bi
bentes. Modus autem inclusionis dictarum tribuum et mo
dus reductionis fuit et erit miraculosus nam cum dicte decem
tribus per dictum regem salmanasar fuerunt posite intra va
llem dictarum montium statim dictus fluvius gazam decurrens
secus dictos montes incepit impetuosissime miraculo dei
perfluere ita quod nullo modo vel a° ingenio transiri posset
excepta die sabati qua quiescit et qua die sabbati
dicte decem tribus servantes legem moysi transvadere non audent
et continue dictus fluvius supradictus influit et fluet
sed tempore dicti antixpi ut impleatur quod prophetatum est de antixpo
dictus fluvius quiescit et poterit transiri et dictus an
xpus ibit per dictas decem tribus contra quas bellabit

dictus imperator de dicto anno ss. facit spale c.m in dicto libro
cirilli intra antiqui serpent. Quomo aut regebatur dei
ecclia tpe dicti anni xpi videat et respondeo q ecclia dei tunc sm
ioa. et a.os theo.os et pphetas regere ut infra dicet. dic p.
Sibilla erithea sic sponsa silebit. gallus raucescet si
etq agni contumelia sm celum ignis et elementa videbunt
in abhominacionis testimon sponsa est et ecclia gallus e
ppa agnus est deus tunc n. imperii testamentum simulabit
fraudulent et ipi contaminabunt ecclia defficiet ergo
sacrificium et oblatio destruet ordo ecclastitus ita ut no sit
aliquis in multitudine ppli qui libere audeat in vocatione nomen
dni et summus pontifex erit in distrimine sub anno xpo sic mar
docheus sub aman sm ioa. in libro concordie. Joa. at
sr ie. ad h. in verbo ingressi sunt ardua loquens de an
xpo et ipius tpor sic ait sed eo tpe quo carmelus
.i. roma ecclia deseret a deffensoribus desolato et destructo
pplo xpi tam in ecclis quam in monasteriis et sbis qm
psonis a voce predicatoris equitis .i. anni xpi et fortium
ad discurrend tram et mittentium sagitta correptionis ad
templum .i. ad peccatrices aias sanciandas fugiet
ois tra Jt subiungit sub verbo tu aut vastata queq
sancies. si certe urbes et plebs de tuo circuitu delle
buntur et q ro. sedes facies nunquam effigies no relinquetur

inte lapis sup lapidem qui non destruat. Item ioa in libro
concordie dicit hec verba et quia subiecta sibi multitudine hominum
predictorum solum sibi romanum contra eum tu contra summum pontificem. predictam
non prevalebit ymo summus pontifex qui fuerit tempore antichristi summe
exaltabitur de quo ioa. ad literam sic dicit Successor pe
tri qui erit in tempore illo quasi fidelissimus vicarius ihesu christi
elevabitur in sublime ut compleatur istud quod scriptum est
in ysa. propheta erit in diebus novissimis preparatus mons
domus domini super verticem montium elevabitur super celos et flu
ent ad eum omnes gentes et ibunt populi multi et dicent ve
nite ascendamus ad montem domini et ad domum dei iacob
et docebit nos vias suas et ambulabimus in semitis
eius quia de syon exibit lex et verbum domini de iherusalem non
elevabit gens contra gentem gladium nec exercebuntur ultra
ad prelium ioa.

Solvetur sathanas
et exibit seduc
ens gentes got
et magot congregabit
populos quorum non est
numerus sicut arena
maris et ascendet
super altitudinem montium
et circuibit castra eorum
et in civitatem dilectam des
cendet ignis a deo
de celo et devorabit eos

rophia de ultimo anno quo hec fiet
tunc aries preparabit ad
armentum ut immoletur in pace sed aberit virga fraym.

et suavitas timiat tunc percutiens humiliabitur sublato vela
mine et surdus preceptorum intelliget affectantur

uo et qualis regetur dei ecclesia post mortem
antichristi usque ad finem mundi // Item quales
homines erunt ipso tempore / et de pace et leticia
que erunt usque ad finem seculi //

Iso quis qualis et quando apparebit

magnus antichristus et ultimus et quomodo dei ecclesia regetur post mor
tem dicti magni antichristi / et providendo declaro secundum ioa. in li
bro de ultimis tribulationibus / quod post mortem dicti antichristi
non erit statim finis mundi prout aliqui putaverunt per illa
verba danielis ubi tractat de dicto antichristo dicentia et
multi de hiis qui dormiunt in terre pulvere evigila
bunt / alii in vitam eternam et cetera Sed post mortem dicti an
tichristi erit finis temporum laboriosorum / et erit tempus pacis
et quietis in quo erit delectatio omnis iniquitas terre et omnia
munda et magnificata erunt et ad deum convertentur omnes iudei
greci et omnes fines terre tunc secundum omnes prophetas ante ad

uentu dicti magni anni sed post tribulationes dicti frede
rici tercii multi ex iudeis et grec conuertentur ad fide
ni ut ecclesiastici sunt nam et post anni morte ligabitur
satha et omnis eius potestas cessabit et amplius in terra non erit
labor nec bellum nam tunc tempus incipiet millenarius
de quo dicitur in apocal. annum ioa in libro de ul
timis tribulationibus dicit notandum quod licet dicatur in apocal.
de supradicto anno millenario tamen non debet intelligi quod
mille annis post mortem anni debeat pax durare sed
longo tempore prout alias dicitur in sacra scriptura et tamen quoniam
domino placuerit implebitur n. i. apostoli in populo dei dicentis ad
iiii. c. corinth. ubi sat. de hac requie relinquitur sab
batissimus populo dei et ostendet dari fidelibus pacem et
regnum pacis sublatis universis aduersariis ni acquiescente
terra a preliis et inquietatibus suis erit. xi. iste populus
sanctorum de quo dicit angelus danielis regnum n. et potestas et ma
gnitudo regni que est subter omne celum dabit populo sanctorum
altissimi benedicet aut huic tempori iiii. deus et sanctificabit
id ut sit sanctificatum et liberum ab omni opere seruili quod confirma
tis diebus luctus electorum suorum adducet tempus pacis et
innocentie ut gaudeat cor eorum et gaudium eorum nemo to
llat ab eis erit etiam tunc plena terra scientie dei et tam par
ui quam magni non indigebunt doctore quod quilibet intelliget
precepta et scientiam dei et seruabit et sedes celestes implebuntur

tali ppto orante dni h ioa. Ite sm ysay. pplus tuc cofla
bit gladios in vomeres et lanceas suas in falses. ecca
aut dei tuc usq ad fine scli erit magno devotissima deo
et stissima et erit unu ovile et uno pastor et romane.
pon dnm hebit in spualibz et tporalibz alias amare
usq ad mare et a flumine usq ad terminos orbis
trarum et erit reformatus status ecce in eu gradum et
similitudinem in quo fuit tpe aplorum letabitur in multitudine
pplorum iudeorum gentilium et dictus status ecce et similitu
do aplorum erit no solum in summo pontifice in ecca ro. sz in oibz
aliis plat et collegiis et oes principes reges et ppli ro pont
ut verum vicarium ei honorabunt diligebunt sincerite et re
verebuntur sm ioa. in libro concordie. Ite sm daniel regnum
ecce erit sr oe regnum et confirmabit oia regna tre in maio
ritate reverencia pseverancia et stabit in eternum. Ite regnum teli
et ecce alteri no dabitur quod regnum ipe dat quo ca vocat regnum stor
et quo ca vocat fortitudinem teli. Ite quo debeat incipe pstitum
a. tpus pacis et letitie sm ioa. in libro concordie dico q ex
eo quo inciata fuit vita monastica sub helya et heliseo
hoim generacoes oz transire antequam mereantur illam pfectio
nem libertatis qua datus est nobis spus stus. Ite dicit
q a sadoch q completa fuerunt gesta machabeorum oz tran
sire. eo. generacionis quibz trassatis erit annus iubileus
libertatis et remissionis ioa. ec in libro concordie dicit

uentu dicti magni anni sed post tribulationes dicti frede
rici tercii multi ex iudeis et grec conuertentur ad fide
ni ut ecclesiastici sunt nam et post anni morte ligabitur
satha et omnis eius potestas cessabit et amplius in terra non erit
labor nec bellum nam tunc tempus incipiet millenarius
de quo dicitur in apocal. annum ioa in libro de ul
timis tribulationibus dicit notandum quod licet dicatur in apocal.
de supradicto anno millenario tamen non debet intelligi quod
mille annis post mortem anni debeat pax durare sed
longo tempore prout alias dicitur in sacra scriptura et tamen quoniam
domino placuerit implebitur n. i. apostoli in populo dei dicentis ad
iiii. c. corinth. ubi sat. de hac requie relinquitur sab
batissimus populo dei et ostendet dari fidelibus pacem et
regnum pacis sublatis universis aduersariis ni acquiescente
terra a preliis et inquietatibus suis erit. xi. iste populus
sanctorum de quo dicit angelus danielis regnum n. et potestas et ma
gnitudo regni que est subter omne celum dabit populo sanctorum
altissimi benedicet aut huic tempori iiii. deus et sanctificabit
id ut sit sanctificatum et liberum ab omni opere seruili quod confirma
tis diebus luctus electorum suorum adducet tempus pacis et
innocentie ut gaudeat cor eorum et gaudium eorum nemo to
llat ab eis erit etiam tunc plena terra scientie dei et tam par
ui quam magni non indigebunt doctore quod quilibet intelliget
precepta et scientiam dei et seruabit et sedes celestes implebuntur

2 capistrum sup mensam et regula monastica est diuisa
no potuerunt in uiti Jeiunio deliciis epulis qz vacare
vn compulsa est spualis religio ipa ad albos tister
cien confugere in quibz ex parte maneat intacta quousqz
veniat qd pfectu est post sextum tpus ecce in quo vidz
in sabbato cesset labor et seruitus et dei cotemplacoibz
dicz sabbatu pnto ego qd vita ipa no tam ad gretos rede
at qm ad iudeos ut bne cepit gra in laudibilis psequat
Jt dic ioa sup eod libro qd ci. tas constati. na aqua olim cepit
scismata et errores indicis gentibz erit principi fidei xi
ane Jt qrtu tpus ee debeat a morte anxi usqz ad extremu
iudicium vl qrto tpe mundus durare debeat nulla sciuit
vl sciet nam hoc pr posuit in sua pte tn cis theo oppio est
qd mundus durabit xl annis qz sic deus in septe diebus
oia mundi pfecit ita in septe annis ea no destruet. Qua
tum aut sit a creatoe mundi usqz ad hoc tpus. 1336.
respondeo sm orosiu et aug et sm a. os et dico qd prima
etas mundi ab ada usqz ad diluuium sub noe. cotinet annos
2242. // Scda etas a diluuio pdicto usqz ad natiuitate ha
brahe continet annos 942. // 3a etas a nat habrahe us
qz ad moysem exitum israel de egipto continet annos
609. // Quarta etas ab exitu israel de egipto usqz ad he
dificatione templi salomonis cotinet 469. // Quinta
etas ab ipa edificatione templi usqz ad redificanez ipius

et examine et extremum iudicium apparebunt intra incipiens apparere
dominus permittet nuncios in tra dictum iudicium nunciantes per mul
tos annos antequam dominus intrans descendat iudicare vivos et
mortuos licet homines fiant tardi ad credendum donec ignis des
cendat de celo omnia consumens unde sibilla in fine sui vati
cinio hec dicit tre trigine minas examinis et ineffabilia que
continentur in tuba et nuncii venient reprehensibilia nunciantes
propter excidium fiat humiliatio fiat plenitudo contentur que exercuerunt
ut adversator furor convertatur et ignis. Item serenissimi et ama
tissimi domini mei et fratres in christo videntes tempus et dies malos
nunc instantes et fialam. 6am plenam ire dei et sparsam. ac
7. sigillum apertum ac sathan ab angelo solutum esse peccatis
exigentibus defficientes omni religione contra universam creaturam.
humilem sub divine potencia magestatis convertamur ad dominum ex
toto corde nostro cum ieiuniis planctu peccata et vicia nostra emen
dantes ut melius benignus et misericors est deus mu
tans eius acerbas sentencias et dulces commutantes et
auferens eorum propositum a malis et peccatis et se corrigentes ab
eis nam contra reges nabuchodonosor agab ezechiam et dd
et multos alios qui peccaverunt in conspectu domini et per prophetas
divine sine placate erant contra eos quia humiliati sunt coram domino
dominus mutavit sententias et indulsit eis et amodo nos sumus
sicut oves errantes secundum proprium pastorem agnoscentes pro
salute animarum nostrarum reddeamus ad verum pastorem earundem

et maxime ecclesie pastores non armis ferreis quod deus ab
orret sed armis iusticie orationis et anathematis contra rebe
lles utantur nam moyses iudith et heliseus fortissimos
hostes eorum non ferre sed oratione proferarunt nec petri cathe
nas ferro sed precibus disrupit valete in domino et gratia domini
nostri ihesu ubi sit cum omnibus vobis Amen

Explicit liber fratris
theolofori presbiteri
et heremite de
cognitione presentis sti
matis et statu
universalis
ecclesie usque
ad finem
seculi

t voce

qua audiui de
celo iterum loquentem vade
et accipe librum apertum
de manu angeli stantis
super mare et super terram
et abii ad angelum dicens
ut daret michi librum
et deuora illum.

t angelo

quem vidi stantem super mare et
super terram leuat manum suam
ad celum et iurat per viuentem in
secula seculorum qui creauit celum et terram
et ea que in eis sunt quia tempus
amplius non erit sed in diebus
notis .v. angelus cum cepit canere
tuba consumabitur mysterium dei
sicut euangelizauit suos seruos prophetas

Hic est liber apertus erat scriptus intus et exsignatus.
vii. sigillis in cuius apparicione
consumate sunt prophetie veteris et noui testamenti usque
ad tempora ista

ic e pplus stus et
clerus qui est post tpa
ultimi anni de quo sic
scribitur et scriptum est quia consua
tis omnibus misteriis que designata
sunt in 6. dierum operibus.
dabit deus pacem ecclesie et
electis suis et requiescet re
vera ab omni opere suo et
benedixit deus huic populo. et
tempore. vij°. santificabit
illum ut sit santificatus et
liber ab omni opere servili. quia
consumatis diebus lutus addu
cet tempora pacis et inno
centie ut gaudeat cor
eorum et gaudium eorum ne
mo tollat ab eis

Hoc est ppa sanctus
hns habitum mo
nachorum nove
religionis in quo se con
tinebunt omnes summi pontifices
post ultimum annum.

et apparuit bestia et ecce equus pallidus. Et qui sedebat super eum nomen illi mors et infernus sequebatur eum. Et data est illis potestas super quatuor partes terre interficere gladio et fame et mortalitate et bestiis terre et cum aperuisset sigillum quintum vidi subtus altare animas interfectorum propter verbum dei et propter testimonium quod habebant et clamabant voce magna dicentes usquequo domine sanctus et verus non iudicas et vindicas sanguinem nostrum de his qui habitant in terra et data sunt illis singule stole albe et dictum est illis ut requiescerent adhuc tempus modicum donec impleatur numerus conservorum eorum et fratrum eorum qui occidendi sunt sicut et illi. Et vidi cum aperuisset sigillum sextum et ecce terre motus factus est magnus et sol factus est niger tamquam saccus cilicinus et luna tota facta est sicut sanguis et stelle de celo ceciderunt super terram sicut ficus emittit grossos suos cum a magno vento movetur et celum recessit sicut liber involutus et omnis mons et insule de locis suis moti sunt et reges terre et principes et tribuni et divites et fortes et omnis servus et liber absconderunt se in speluncis et in petris montium et dicunt montibus et petris cadite super nos et abscondite nos a facie sedentis super thronum et ab ira agni quoniam venit dies magna irarum ipsorum et quis potest stare. Et post hec vidi quatuor angelos stantes super quatuor angulos terre tenentes quatuor ventos terre ne flarent ventus super terram neque super mare neque in ullam arborem. Et vidi alterum angelum ascendentem ab ortu solis habentem signum dei vivi et clamavit voce magna quatuor angelis quibus datum est nocere terre et mari dicens nolite nocere terre et mari neque arboribus donec signemus servos dei nostri in frontibus eorum. Et audivi numerum signatorum centum quadraginta quatuor milia signati ex omni tribu filiorum israel. Ex tribu juda duodecim milia signati. Ex tribu ruben duodecim milia signati. Ex tribu gad duodecim milia signati. Ex tribu aser duodecim milia signati. Ex tribu nepthalim duodecim milia signati. Ex tribu manasse duodecim milia signati. Ex tribu simeon duodecim milia signati. Ex tribu levi duodecim milia signati. Ex tribu issachar duodecim milia signati. Ex tribu zabulon duodecim milia signati. Ex tribu joseph duodecim milia signati. Ex tribu benjamin duodecim milia signati. Post hec vidi turbam magnam quam dinumerare nemo poterat ex omnibus gentibus et tribubus et populis et linguis stantes ante thronum et in conspectu agni amicti stolis albis et palme in manibus eorum et clamabant voce magna dicentes salus deo nostro qui sedet super thronum et agno et omnes angeli stabant in circuitu throni et seniorum et quatuor animalium et ceciderunt in conspectu throni in faciebus suis et adoraverunt deum dicentes amen benedictio et claritas et sapientia et gratiarum actio honor et virtus et fortitudo deo nostro in secula seculorum amen. Et unus de senioribus respondit dicens mihi quid sunt isti qui amicti sunt stolis albis et unde venerunt et dixi ei domine mi tu scis et dixit mihi hi sunt qui venerunt de tribulatione magna et lavaverunt stolas suas et dealbaverunt eas in sanguine agni propterea sunt ante thronum dei et serviunt ei die ac nocte in templo et qui sedet in throno habitabit super illos non esurient neque sitient amplius neque cadet super illos sol neque ullus estus quia agnus qui in medio throni est reget illos et deducet eos ad vitales fontes aquarum et absterget deus omnem lacrimam ab oculis eorum. Et cum aperuisset sigillum septimum factum est silentium in celo quasi media hora. Et vidi septem angelos stantes in conspectu dei et data sunt illis septem tube. Et alius angelus venit et stetit ante altare habens turibulum aureum et data sunt illi incensa multa ut daret de orationibus sanctorum omnium super altare aureum quod est ante thronum et ascendit fumus incensorum de orationibus sanctorum de manu angeli coram deo. Et accepit angelus turibulum et implevit illud de igne altaris et misit in terram et facta sunt tonitrua et voces et fulgura et terre motus magnus. Et septem angeli qui habebant septem tubas paraverunt se ut tuba canerent. Et primus angelus tuba cecinit et facta est grando et ignis mixta in sanguine et missum est in terram et tertia pars terre combusta est et tertia pars arborum combusta est et omne fenum viride combustum est. Et secundus angelus tuba cecinit et tamquam mons magnus igne ardens missus est in mare et facta est tertia pars maris sanguis et mortua est tertia pars eorum que habebant animas que erant in mari et tertia pars navium interiit. Et tertius angelus tuba cecinit et cecidit de celo stella magna ardens tamquam face et cecidit in tertiam partem fluminum et in fontes aquarum et nomen dicitur absinthium et facta est tertia pars aquarum in absinthium et multi hominum mortui sunt de aquis quia amare facte sunt. Et quartus angelus tuba cecinit et percussa est tertia pars solis et tertia pars lune et tertia pars stellarum ut obscuretur tertia pars eorum et non luceat pars diei tertia et nox similiter. Et vidi et audivi unam aquilam volantem per medium celum dicentem voce magna ve ve ve habitantibus in terra de ceteris vocibus tube trium angelorum qui tuba erant canituri.

Iste fuit ffi R non de melioribus nec de modicis.

t vid angelu descendente hnte clave aby
ssi et cathena magna in manu apprehendi
didit drathone serpente antiquu qui e dyab
et misit eu in abissum et clausit et signavit
sup illum ut no seducat amplius gentes

1 Incipit epla bti bernardi p doctrina regendi hominem in hac vita//

Gracioso militi raymundo dno castri ambrosii. bernardus in servum deditus salute doceri petisti nobis. de modo et cura rei prisamilias debeat se hre ad quod breviter tibi respondemus quod licet omnium rerum mundanarum status et exitus negociorum sub fortuna laboret non tamen regula vivendi obmittenda. De expensis faciendis

Audi igitur et attende quod si in tua domo sumptus et redditus sunt equales cum moriatur potest destruere statum tuum. Status tuus hominis negligentis domus est ruinosa quod est negligencia gubernantis domum ignis in domo valedus et attensus

De administrantibus bona tua/

Istute diligenter eorum diligenciam et propositum. qui tua ministrant labenti mundum lapso facultatibus nimis verecunda est abstinere quam cadere sepcijs reinde quod est tua quo sunt magna providencia est

De provisione animalium

Considera de potu et cibo tuorum animalium nam esuriunt et non petunt

De nupcijs/

Nupcie sumptuose dapnum sine honore conferunt sumptus pro milicia amabilis est sumptus pro adiuvando amicos

racionabilis est. sumptus per adiuvando prodigos perditus est

De gulositate

Familiam tuam glosa cibo non delicato nutrias. Qui gulosus est effectus vix alter quam per morte mutabit mores gulositas vilis et negligentis hominis putredo est gulositas solicitus et diligentis hominis solacium solacium est

De avaricia

Diebus pascalibus habundanter non tamen delicate paste familiam fac gulam litigare cum bursa et caveas cuius advocatus existas. Si autem inter gulam et bursam sinam feras sepius sed pro bursa semper sinam feras nam gula affectionibus probat et testibus non iuratis. bursa evidenter probat archa et celario evacuato vel breviter vacuando tunc male iudicas contra gulam quo avaricia ligat bursa numquam recte inter bursam et gulam iudicabis. Quod est avaricia paupertate tenere semper in paupertate vivens recte vivit avarus in se non perdens divicias sed aliis reservando melius est aliis reservare quam in se perdere

De blado

Non diligas caristiam si habundas blado non diligas caristiam. diligens caristiam cupit esse pauperum homicida vende bladum dum satis valet non quo per pauperem enim non potest. vicinis minori precio et etiam inimicis vende quia non semper gladio sed sepe servicio vincitur inimicus

De inimicis

agax cogitat inimici vias debilitas inimici no
est loco pac ad tps sed treuga superbia q̄ vicinum
balistam spectat cu sagitta hēs inimicu conuersacionez
no heas cu ignotis. sed semp cogita q inimicus sagax
cogitat inimici vias. si te securat no cogitar inimicu
q̄ tu cogitas periclo te exponis // De feminis

De feminis tuis si spectis ignorancia no sciaz que
ras. postq̄ stiueris crimē male vyor a nullo
medico curaberis dolorē de mala vyore tuc mitigabis
qn audies de vyoribz alienis cor sapiens et no
bile no curat de opibz mulier malam vyorē rifu
q̄ baculo castigabis. feīa senex et meretrix si lex per
mitteret viua sepelienda ee // De amicis vestibus

Nota q vestes supsuptuosa figm est paucis sus vestis
minus suptuosa cito vicinis tedium parit stu de bo
placere et vesti mulieris pecc̄ hent vestes ornet vestes
no indicat firmitatez // De consiliis amicis

Bene q est maior de amicis amicus qui sua distri
buit q̄ qui se offert. de verbis est copia amicor
amicu no reputes qui te pnitem laudat // De consiliis

Si consulis amico no queras placere ei sed racioni dicas
amico tuo consulendo sic michi videtur no precise sic
agendum est qm de malo exitu consilij facilius sequitur redar
guco quam de bonis laus.

De joculatore

Iudiui q te visitat ioculatores attende q secuntur
homo ioculator cito hebit vyore cuius nomen erit
paupertas sed quid erit eius filius derisio placebunt
tibi ioculatores finge te non audire et aliud cogitare fi
dens et gaudens de verbis ioculatorum iam sibi pignus
dedit in proprantes digni sunt suspendio quid est iocu
lator mala in proprans animam homicide secundum portas io
culatores instra deo non placuerunt De famulis
Iudi alti cordis famulum repelle ut futurum in
imicum famulum tuis moribus blandientem re
pelle famulo te vicino laudanti resistas aliter te cogi
ta decepisse familiam de facili vere cum dante dilige ut
filium De hedificacione
Ivis edificare domum inducat te nectas et non
voluntas cupientes hedificandi non collicitur hedificando
plurima inordinata cupiditas edificandi parit et spec
tat hedificiorum venditionem turris completa et evacuata
archa faciunt sed tarde valde sapientem hominem De vendicione
Ivis alium vendere cave ne vendas partem heredis pote
ciorum h te. sed pocius in minori pretioque minori totum at
vende plus efferenti melius est autem per gravem pati fa
mem quam patrocinium venditionem sed melius est vendere quam
te usuris subiacere De usura
Quid est usura venenum primonii quia est lega
lis latro predicans quod intendit nil emas
in consortem potentioris te sed parvum consorte patienter

sustineas ne socies tibi fortiores / De usu vini

Ne sumpsisti de usu vini qui in diversitate et habundancia vinorum est sobrius ille est trenus deus Ebrietas nil recte agit nisi cum in lucto cadit sentis vinum fuge consortium sentis vinum quere sopitum potius quam colloquium Qui se esse ebrium verbis excusat suam sobrietatem recte accusat male sedet in iuvenem vina cognoscere De medicis

Fuge medicum ebrium cave a medico inte volente experiri qualiter de filii morbo curabit / De catulis

Catulos valde parvos dimitte reginis et clericis canes custodes utiles sunt. Canes ad venandum plus costant quam conferunt hec filium dissipatorum tuorum bonorum heredem non constituas // De furtuna

Ut dices si aversetur fortuna quid prodest iuvandi doctrina audi hec vidi stultos omittentes contingencia et tamen excusantes se sub fortuna raro non diligenciam cum in furtuo sociabis Sed rarius in fortunium a pigricia separabis expectat piger sibi subveniri a deo qui in mundo vigilare precepit tu ergo vigilla et levitatem expendi cum gravitate lucrandi compensa

De sene

Propinquat senectus consulo quod deo potius quam filio te committas disponis legata consulo quod primo servitoribus quam sacerdotibus solvi mandes diligentibus personam tuam non committas animam tuam committe animam tuam diligentibus animam suam dispone de rebus ante mortem Sepe quis efficitur infirmitatis servus et servus testari non potest liber ergo testetur antequam

suus efficiar sufficiat tibi quod dictum est **de filiis**

De filiis audi mortuo patre querunt divisionem filii Si nobiles sunt melior est eorum per mundum dispersio quam hereditatis divisio Si laboratores sunt faciant quod volunt Si mercatores tutior est eorum divisio quam comitatio ne minus in fortunium alteri imputetur **de matre**

De matre forsitan maritari querit stulte agit sed ne deploret peccata sua. utinam ipsa senex attipiat iuvenem nam non ipsa sed sua que sua sunt allicit quibus quasi adiectus bibit cum eo dolor calicem. que optavit ad quem eam perducat sua danabilis senectus

Mense Julii anno a nat. domini m° cc° ezc° scripsit resualio opus istud reverendi domini didaci archiepiscopi yspalensis preceptum. In civitate Gorduben deo gratias amen.

59

¶ ¶ Domine

¶ Domine michi adiutor non timebo quid faciat
michi homo / Domine ne auertas faciem tuam
a me in quacumque die tribulor inclina ad me aurem tuam
domine ihesu xpe filii viui miserere mei Amen

RB

